

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије			
Назив предмета: Анатомија (З1.А)			
Наставник: Љубица М. Стојшић Џуња, Љиља М. Мијатов Укропина, Биљана Ђ. Срдић Галић, Душица Л. Марић, Мирела М. Ерић, Симиша М. Бабовић, Бојана С. Крстоношић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Основна знања анатомије локомоторног система (кости, зглобови и мишићи), система органа (респираторни, дигестивни, кардиоваскуларни, ендокрини, уrogenитални систем), нервног система и чула.			
Исход предмета Практично применљива знања из клиничке анатомије која ће бити од користи током реализације струковних студија. Овладавање практичним вештинама из анатомије која ће представљати основу за разумевање поступака у општој и специјалној здравственој нези: препознавање морфолошких и функционалних карактеристика основних елемената појединих органских система и њихових међусобних односа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Анатомија локомоторног система. - Анатомија кардиоваскуларног система. - Анатомија респираторног система. - Анатомија дигестивног система. - Анатомија ендокриног система. - Анатомија уrogenиталног система. - Анатомија нервног система. - Анатомија чула. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Анатомија локомоторног система. - Анатомија кардиоваскуларног система. - Анатомија респираторног система. - Анатомија дигестивног система. - Анатомија ендокриног система. - Анатомија уrogenиталног система. - Анатомија нервног система. - Анатомија чула. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Стојшић Џуња Љ. и сар. Анатомија за студенте здравствене неге. Медицински факултет, Нови Сад, 2015. <i>Допунска</i> 2. Toldt Hochstetter. Anatomischer Atlas (различита издања) 3. Vajda J. Anatomischer Atlas (различита издања) 4. Netter FH. Атлас анатомије човека (различита издања) 5. Синельников РД. Атлас анатомии човека (различита издања)			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Теоријска и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: студије првог степена			
Назив предмета: Биохемија (31.БИХ)			
Наставник: Мирјана У. Милошевић-Тошић, Кармен М. Станков, Љиљана Н. Андријевић, Татјана Н. Ђебовић, Јасмина Н. Катанић, Јелена Д. Стојчевић-Малетић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање основних практичних знања неопходних за успешно праћење даљих студија и за боље разумевање физиолошких и патолошких процеса у организму. Стицање знања о врстама биолошког материјала у биохемијској лабораторији, узимању и правилном сортирању биолошког материјала у циљу спречавања преаналитичке грешке. Стицање знања о референтним вредностима биохемијских параметара.			
Исход предмета Знање основних хемијских конституената људског организма и процедура које примењује струковна медицинска сестра у свим фазама анализе ових конституената биохемијским методама. Познавање општих метаболичких путева, биоенергетике, регулационих механизма и њиховог значаја за нормалан метаболизам. Правилно узимање узорка биолошког материјала за биохемијске анализе (припрема пацијента, узимање узорка, техника чувања и транспорт биолошких узорка). Начин коришћења појединих аналитичких поступака и апарата у биохемијској лабораторији. Коришћење резултата биохемијских анализа при постављању сестринске дијагнозе и изради плане неге (нормалне и референтне вредности, мерне јединице). Испитивање метаболизма најважнијих састојака организма на основу мерења у биолошким узорцима, планирање поступка које реализује струковна медицинска сестра.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у биохемију. 2. Вода као биолошки солвент и биомолекул. Аминокиселине. 3. Пептиди. Протеини – структура, особине, класификација. 4. Хемопротеини – хемоглобин, миоглобин и цитохроми. 5. Нуклеинске киселине. Општа структура: базе, нуклеозиди, нуклеотиди. ДНК, РНК, структура и функција. 6. Угљени хидрати – структура, особине, класификација. 7. Липиди, масне киселине, прости и сложени липиди. 8. Фосфолипиди и биолошке мембране, транспортни процеси. 9. Глико, липо и фосфопротеини. 10. Ензими – структура, особине, механизам катализе. Кинетика ензимске реакције, фактори утицаја, активација, инхибиција. Коензими и витамини. Изоензими, дијагностички значај. 11. Биоенергетика – термодинамика, егзергоне и ендергоне реакције. Хемијске везе богате енергијом. Биолошке оксидације. ЕТС митохондрија, синтеза АТП-а. 12. Варење и метаболизам угљених хидрата. Гликолиза. Оксидативна декарбоксилација прувата, Krebs-ов циклус. 13. Варење и метаболизам масти, бета оксидација масних киселина. 13. Варење и метаболизам протеина. Метаболизам аминокиселина. Уреогенеза. 14. Метаболизам нуклеинских киселина – репликација, синтеза ДНК. 15. Метаболизам нуклеинских киселина – транскрипција, синтеза иРНК. 16. Протеосинтеза. 17. Хормони, класификација, механизам дејства. Хормони тироиде. 18. Хормони сржи надбубрежне жлезде, адреналин, норадреналин, допамин. 19. Хормони панкреаса, инсулин и глукагон. 20. Хормони коре надбубрежне жлезде, глуко и минералокортикоиди. 21. Биохемија крви и еритроцита. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Циљ практичне наставе. Кратак преглед програма наставе. Провера поузданости биохемијских метода. Упознавање са радом у биохемијској лабораторији. Стаклено посуђе, инструменти. Мерење запремине. Пипетирање, стаклене и аутоматске пипете. 2. Фотометрија – принципи Lambert-Beer-овог закона. Екстинкција и моларни екстинкциони коефицијент. Слепа проба. Стандардни раствор. Колориметар и спектрофотометар. Апсорциони спектар бромтимол плавог (БТБ). Примена фотометрије. Колориметријско одређивање концентрације БТБ преко моларног екстинкционог коефицијента. 3. Фотометрија – стандард и конструкција калибрационе криве. Одређивање фактора пропорционалности. Колориметријско одређивање концентрације БТБ-а преко стандардног раствора и коришћењем калибрационе криве. 4. Квантитативно одређивање концентрације протеина у крви – преглед методологије. Квантитативно одређивање концентрације протеина у крвној плазми биуретском методом. 5. Фракције серумских протеина, А/Г индекс. Изоловање фибриногена из крвне плазме методом изољовања. 6. Квантитативно одређивање глукозе у крви – преглед методологије. Квантитативно одређивање глукозе у плазми о-толуидинском реакцијом и GOD-PAP методом. 7. Квалитативно одређивање глукозе у урину – преглед методологије. Полариметрија – принципи Вiot-овог закона. Специфични угао скретања. Одређивање специфичног угла скретања за глукозу. Квантитативно одређивање глукозе у урину полариметријски. 8. Квалитативно доказивање ензимске активности α -амилазе у саливи. 9. Принципи квантитативног мерења активности ензима. Мерење активности ензима преко насталог продукта реакције и УВ тестом. 10. Изоензими – дефиниција, особине, значај познавања изоензимског профила у дијагностици. Доказ постојања изоензима алкалне фосфатазе - теоријски. Витамини и коензими. Квантитативно одређивање витамина Ц у урину. 11. Метаболизам протеина. Метаболизам аминокиселина. Уреогенеза. Квантитативно одређивање уреје у плазми методом по Berthelot-у. 12. Квалитативне анализе жучних боја. Значај познавања метаболизма жучних боја. Доказивање директног и индиректног билирубина у серуму. Доказивање билирубина, уробилиногена и уробилина у урину. 13. Метаболизам минерала. Квантитативно одређивање укупног калцијума у плазми. Квантитативно одређивање фосфата. 14. Метаболизам минерала. Квантитативно одређивање хлорида у плазми.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Т. Ђебовић и сарадници. Биохемија за студенте Здравствене неге, Медицински факултет Нови Сад, 2015. 2. Ј. Борота и сарадници: Практикум медицинске биохемије и хемије, Медицински факултет, Нови Сад, 2015. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	
Студијски истраживачки рад: -			
Методе извођења наставе Предавања за велике и мање групе уз употребу мултимедијалних дидактичких средстава. Тестови за проверу знања. Практични рад: самостално извођење биохемијских анализа и интерпретација добијених резултата			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	8	писмени испит	-
практична настава	12	практични испит	5
колоквијум-и	50	усмени испит	25
семинар-и	-		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Енглески језик 1 (З1.ЈЕЗ1)			
Наставник: Вук В. Марковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета Курс Енглеског језика 1 за студенте прве године Основних струковних студија здравствене неге састоји се из три сегмента која се обрађују током 30 часова у 1 семестру. Први сегмент јесте обрада текстова из опште медицинске науке, са прилагођеним вежбама за усвајање стручног вокабулара и оспособљавање студената да прате стручну литературу из своје области. Други сегмент обухвата преглед најзначајнијих тема из граматике на вишем нивоу како би се унапредила способност студената за усмену и писмену комуникацију на енглеском на општем и стручном плану. Трећи сегмент обухвата часове дискусије на којима се утврђују стечена знања и увежбава правилна употреба вокабулара и граматичких структура у датом контексту.			
Исход предмета Утврђивање и учење терминологије у општем и стручном енглеском језику. Учење и вежбање граматике у оквиру датог контекста. Утврђивање основних разлика између стручног и општег енглеског језика и стицање нових знања у обе области. Усавршавање централних језичких вештина читања, слушања, писања и говора у оквиру општег и стручног језика. Активно комуницирање и коришћење извора из области предмета и струке.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Уводна разматрања:</i> Упознавање са курсом, методологијом, начином рада <i>Стручни текстови:</i> The Challenge of Prevention – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Methods of Prevention – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Healthy Eating – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Stress – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Relaxation – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Dangers of Smoking – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. <i>Преглед граматике:</i> Прошла времена – преглед најфреквентнијих прошлих граматичких времена са фокусом на употребу. Садашња времена – преглед најфреквентнијих садашњих граматичких времена са фокусом на употребу. Будућа времена – преглед најфреквентнијих будућих граматичких времена са фокусом на употребу. Пасив – грађење и употреба, компарација пасива у матерњем и енглеском језику. Индиректни говор – грађење и употреба, изјавне и упитне реченице. Кондиционалне реченице – грађење и употреба, три типа кондиционалних реченица. <i>Теме за дискусију:</i> Живот студента – лична искуства, размена искустава, очекивања и планови, будућност. Будућност – лична и општа – на општем и професионалном плану <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Арнери Георгијев Ј. English for doctors and medical students. Београд: Научна књига; 1990. 2. Арнери Георгијев Ј. More medical words you need. Београд: Савремена администрација; 2004. 3. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна књига; 1994. 4. Марошан З. English for medical students. Нови Сад: Ortomedics; 2008. 5. Момчиновић В, Танау В, Журић Хавелка С. Medical english. Медицински факултет Свеучилишта у Загребу; 1988. <i>Допунска</i> 1. Raymond M. English grammar in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1988. 2. McCarthy M, O'Dell F. English vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. 3. Костић А. Медицински речник. Београд: Просвета; 1975. 4. Hornby AS. Oxford advanced learner's dictionary of current english. Oxford: Oxford University Press; 1968. 5. MacLean J. English in basic medical science. Oxford: Oxford University Press; 1980.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Орални и ситуациони приступ учењу језика; Аудиолингвална метода; Аудиовизуелна метода (презентације на видео биму, Интернет); Лексички и комуникативни приступ; Фронтални, индивидуални и групни рад по темама и задацима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	20
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Етика у сестринству (З1.ЕТИ)			
Наставник: Александра Р. Дороњски, Гордана М. Вилотијевић Даутовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2.			
Услов: -			
Циљ предмета Подстаћи студенте да раде на психолошко-моралном развоју ради исправног става и понашања у својој будућој професији медицинске сестре/техничара, при спровођењу процедура опште и специјалне неге на свим нивоима здравствене заштите.			
Исход предмета Дати студентима основна знања о свим заклетвама и кодексима медицинске етике у сестринству, као и о деонтолошко-правним нормама и законским прописима који се односе на делатност здравствених радника. Развијање професионалне свести, одговорности, смисла за деонтологију и примену етичких норми у свакодневној пракси струковних медицинских сестара.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам морала, моралности, етике и деонтологије. Историјат медицинске етике, заклетве и кодекси. Етички став здравствених радника према болеснику, према другом здравственом раднику, према самом себи, према друштвеној заједници. Етички став здравствених радника (медицинских сестара/техничара) у појединим гранама медицине (етички аспект промоције здравља, етички аспект у нези и лечењу заразних и незаразних болести, етички аспекти трансплантације органа, етичко правни аспекти оперативног захвата, етика у педијатрији, здравствена етика у ратним условима и елементарним непогодама). Велике и вечите етичке теме и дилеме (еутаназија, медицинска тајна, артефицијални абортус, генетска истраживања ....). Медицинска деонтологија и медицинско право. Медицинска сестра и професија. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Марић Ј. Медицинска етика. Београд: Меграф; 2002. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Видео презентација и усмено излагање			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Вештине комуницирања (З1.ком)			
Наставник: Војислава В. Бугарски Игњатовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> - Практично упознавање студената са природом и структуром комуникације; - Практично упознавање студента са карактеристикама здравствене комуникације (дијагностичке и терапијске); - Практично упознавање студената са принципима асертивне комуникације; - Практично оспособљавање студената за успостављање квалитетног контакта са различитим корисницима медицинских услуга; - Практично савладавање комуникацијских вештина кроз тренинг и вежбе у оквиру комуникацијских радионица. 			
Исход предмета			
Познавање и разумевање структуре комуникације и улогу комуникације струковне медицинске сестре.			
Очекује се да након похађања овог предмета студент буде способан да			
<ul style="list-style-type: none"> - асертивно комуницира са различитим партнерима који се појављују у медицинском контексту (медицинско и немедицинско особље, пацијенти, породица пацијента ...) - организује и учествује у тимском раду; - примени вештине активног слушања и емпатије; - самостално спроводи интервју са пацијентима и члановима породице пацијената; - учествује у емоционалној припреми пацијента за различите медицинске интервенције; - покаже вештине асертивне комуникације у ситуацијама преговора или решавање конфликта; - разуме мотивациону и емоционалну подлогу комуникације и то знање примени у комуникацији са "тешким" саговорницима; - покаже вештину успостављања емпатије са корисницима медицинских услуга. - покаже вештину успостављања комуникације са корисницима медицинских услуга различитих старосних доби 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Основни елементи комуникације. Однос вербалне и невербалне комуникације. Разликовање социјалног и психолошког нивоа комуникације. Комуникациони системи. 2. Природа здравствене комуникације. Шта је добра здравствена комуникација? циљеви здравствене комуникације. 3. Предуслови за успешну здравствену комуникацију 4. Дијагностичка и терапијска комуникација. 5. Сложене комуникацијске вештине: емпатија, активно слушање, асертивност 6. Однос асертивног и агресивног понашања. Асертивна комуникација. Модели асертивног комуницирања. Комуникација са "тешким"саговорником. 7. Комуникација у здравственом контексту. Вертикална и хоризонтална комуникација. (Комуникација сестра-пацијент, сестра-сестра, сестра-лекар, сестра-породица пацијента). Комуникација у тиму. 8. Техника интервјуисања. Вештине активног слушања. Прикупљање података од пацијента. Давање података пацијенту. 9. Принципи успостављања релације и комуницирања емпатије. Базична и клиничка емпатија. 10. Мотивисање пацијента за сарадњу са медицинским особљем. 11. Комуникација са корисницима медицинских услуга различитих животних доби 			
<i>Практична настава:Вежбе</i>			
Практичне вежбе – тренинг елемената комуникационог циклуса: усмерење пажње, слање поруке, пријем, унутрашњи рад, одговор, интровертност и екстрвертност – успостављање равнотеже, емпатија – вежбе: потврђивање, подстицање, одобравање, разумевање, истрајавање; телесна комуникација, давање повратне информације, саопштавање лоших вести, асертивност кроз примере, емпатско изражавање, избегавање манипулације, јавни наступ...			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
1. Лучанин Д, Деспот-Лучанин Ј. Комуникацијске вјештине у здравству. Наклада слап, Загреб, 2010. (одабрана поглавља)			
<i>Допунска</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мандић Т. Комуникологија: психологија комуникације (4. изд). Клио, Београд, 2003. 2. Големан Д. Емоционална интелигенција (2.изд). Геопоетика Београд, 1997. 3. Розенберг М. Језик саосећања. Завод за уџбенике и наставна средства Београд, 2002. 			
Број часова активне наставе			Осталичасови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -
-			
Методe извођења наставе			
Предавања, интерактивна настава, прикази и анализе студија случајева, семинарски рад, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршнииспит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	60
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена статистика са информатиком (31.ЗС/ИН)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Љ. Шушњевић, Наташа Р. Драгнић, Срђан М. Шкрбић, Драган М. Машуловић, Данијела Н. Боберић Крстићев, Зоран И. Путник			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособити студенте да примењују основне статистичко-аналитичке поступке, дизајнирају једноставнија истраживања, критички читају стручну и научну литературу и примењују информационе технологије у области медицине.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за разликовање статистичких аспеката стручних и научних радова из области медицине, коришћење различитих статистичких метода, обраду и интерпретацију података прикупљених у истраживању и коришћење рачунара за решавање проблема применом готових софтверских решења			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови у статистици. Статистичка маса, јединице и обележја. Етапе статистичке обраде и приказивање резултата. Релативни бројеви. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Оцена хомогености. Врсте узорака. Тренд. Корелациона анализа. Параметријски и непараметријски тестови за тестирање статистичких хипотеза. Методологија проучавања здравственог стања становништва. Основе хардверске и софтверске архитектуре рачунара. Системски и апликативни софтвер. Основе рачунарских мрежа и Интернета. Примена рачунара у медицини (обрада података, медицински информациони системи, медицинска дијагностика, стандарди у медицинској информатици, телемедицина и е-здравство). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Узорковање. Избор и примена статистичких метода у складу са постављеним проблемом и у зависности од врсте варијабле. Графичко и табеларно приказивање података. Интерпретација резултата и доношење закључака. Индикатори за процену здравственог стања становништва. Основне функције оперативног система. Рад са фајловима. Обрада текста. Унакрсни табеларни прорачуни. Статистичка обрада података коришћењем програма за унакрсне прорачуне			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Грујић В, Јаковљевић Ђ, уредници. Примена статистике у медицинским истраживањима, четврто издање. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, Нови Сад, 2007. 2. Јаковљевић Ђ, Грујић В. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2014. 3. Стевановић В. Модул 2: Коришћење рачунара и рад са фајловима, Приручник за полагање ЕЦДЛ испита. Службени гласник, 2012. 4. Стевановић В. Модул 3: Обрада текста - <i>Microsoft Word</i> , Приручник за полагање ЕЦДЛ испита, Службени гласник, 2012. 5. Стевановић В. Модул 4: Табеларне калкулације - <i>Microsoft Excel</i> , Приручник за полагање ЕЦДЛ испита, Службени гласник, 2012. <i>Допунска</i> 1. Милошевић З, Богдановић Д. Статистика и информатика у области медицинских истраживања. Универзитет у Нишу, Медицински факултет, 2012. 2. Хаџивуковић С. Статистички методи. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 1991. 3. Јаношевић С, Дотлић Р, Ерић-Маринковић Ј. Медицинска статистика, 6. издање. Универзитет у Београду, Медицински факултет, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, практичан рад на рачунару			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Општа здравствена нега I (31.ОЗН1)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Драгана П. Симин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: -			
Циљ предмета Основни појмови у здравственој нези, као и практичних (спретност, сналажљивост) стручних знања из области сестринске праксе и оспособљавање да стечена знања примењена у струци. Самоваспитање у циљу сопствене заштите, заштите пацијената и других чланова тима, развој критичности у спровођењу здравствене неге, и способности за тимски рад.			
Исход предмета Познавање основних појмова и општих знања из здравствене неге као сегмента здравствене заштите. Информисање о дужностима других чланова здравственог тима и организацији сестринског рада. Усвајање холистичког приступа у струци. Осамостаљивање студента за рад по процесу здравствене неге, овладавање независним и међузависним сестринским интервенцијама струковне медицинске сестре.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Разматрања основних и општих појмова у здравственој нези и медицини са стручног аспекта. - Здравствена нега у систему здравствене заштите. - Здравствена нега и друштво. - Методе здравствене неге и сродних дисциплина потребна за примену здравствене неге у стручној пракси. - Неопходни услови за квалитетну здравствену негу на свим нивоима здравствене заштите: изглед и опремљеност здравствених установа и установа за негу, хигијенски стандарди, интердисциплинарни здравствени тим, тим за здравствену негу, делегирање, кодекс професионалног понашања. - Пацијент/корисник: животни циклус, однос медицинска сестра – корисник/ пацијент, права пацијента/корисника. - Пријем пацијента/корисника у установу здравствене или социјалне заштите, премештај и отпуст, примопредаја дужности, организација посета. - Процес здравствене неге: појава и развој процеса, клиничко резонување и пракса. - Утврђивање потреба за здравственом негом и сестринске дијагнозе – таксономија. - Утврђивање исхода и планирање здравствене неге, имплементација плана здравствене неге и евалуација. - Документовање (принципи, методе и облици), извештавање, примена документације. - Безбедност у процесу здравствене неге: контрола инфекција: стандардне мере предострожности и мере предострожности у односу на пут преношења инфекције, стерилне технике, безбедност медицинске сестре и пацијента у окружењу. - Покретљивост пацијената/корисника - Активности и фактори који утичу на активности дневног збрињавања, дефицит у самозбрињавању, процена активности. - Улцерације услед притиска, фактори ризика, процена, сестринске дијагнозе, план, исход, имплементација и евалуација. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају: - Посету установама здравствене и социјалне заштите и анализу основних вредности сестринске неге и неопходних услова за квалитетну здравствену негу у хоспиталним и ванхоспиталним условима. - Сестринске интервенције у циљу континуитета неге. - Утврђивање потреба у здравственој нези. Примена помагала за прикупљање податка (обрасци, скале, скорови, упитници). Сестринска дијагноза и колаборативни проблем у процесу здравствене неге. - Планирање здравствене неге. Правила имплементације плана, евалуације и документовања (заједничка документација и издвојена сестринска документација). - Основе добре праксе и контроле инфекција (употреба заштитне одеће, прање и дезинфекција руку здравствених радника, примена метода антисепсе - циљна дезинфекција, методе стерилизације-припрема материјала, поступци спровођења, контрола стерилизације, чување и коришћење стерилног материјала). - Примену принципа ергономије у здравственој нези. Механика тела, позиционирање и преношење пацијента. Опрема и асистивна средства. Процена покретљивости – фокус на АДЖ. - Планирање неге и тимски рад у збрињавању сестринских дијагноза у вези са покретљивошћу усмерених на активност, ниво покретљивости и психосоцијални утицај ограничене покретљивост на појединца и породицу. Активне и пасивне вежбе за пун обим покрета. - Процедуре у одржавању хигијене и подстицању самонега пацијента/корисника. - Процену оштећења интегритета коже и ткива (коришћење скале). Припрема и извођење планираних сестринских интервенција у превенцији и збрињавању оштећења интегритета коже и ткива. - Примену различитих завоја и завојних облога за третман улцерација коже услед притиска.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Рудић Р, Коцев Н, Мунђан Б. Процес здравствене неге: Практикум за студенте-водич за праксу, Књига-Комерц, Београд, 2008. 2. Милутиновић Д, Брестовачки, Мимица М, Боковић Д. Практикум сестринских вештина.Еuropean Commison TEMPUS,. 2010. 3. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ 4. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић Љ. Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. (одабрана поглавља) <i>Допунска</i> 1. Baronski S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 2. Walcker Seaback W. Nursing Process: Concepts & Applications 3th Ed. Delmar, Cengage Learning, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 90	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: Хистологија и ембриологија (31.XE)			
Наставник: Душан М. Лалошевић, Матилда А. Ђолаи, Иван Ђ. Чапо, Бојана М. Андрејић Вишњић, Александра М. Леваков Фејса			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета: Знања о микроскопској грађи људског тела неопходних за праћење и савладавање теоријске и практичне наставе из физиологије и патологије.			
Исход предмета Знања : 1. Основне хистолошке карактеристике епителног, везивног, мишићног и нервног ткива са посебним освртом на њихову васкуларизацију 2. основни тип грађе органа дигестивног, респираторног, кардиоваскуларног, уринарног, гениталног, ендокриног, имуног и нервног система и чула. Вештине: Студент треба да буде оспособљен да: 1. препозна хистолошку структуру која одступа од нормалне структуре и да наведе у којим ткивним и органским елементима ова структура одступа од нормалне 2. резултате експерименталних и клиничких истраживања који се односе на хистофизиолошке карактеристике појединих органа и органских система			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике органа дигестивног, респираторног, кардиоваскуларног, уринарног, гениталног, ендокриног, имуног и нервног система и чула. Општи план грађе органа унутар једног органског система. <i>Практична настава</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Анђелковић З, Сомер Љ, Аврамовић В, Милосављевић З, Танасковић И, Матавуљ М, Перовић М, Николић И, Ранчић Г, Лалошевић Д, Миленкова Љ, Даниловић В, Петровић А. Хистологија. <i>Impressum</i> , Ниш, 2009, 1-343. 2. Сомер Љ, Ђолаи М, Лалошевић Д. Репетиторијум из цитологије, хистологије и органологије, Медицински факултет, Универзитета у Новом Саду. <i>Допунска</i> 1. Сомер Љ, Крнџелац Д, Ђолаи М. Практикум из хистологије. Орто Медикс. Нови Сад 2002. 2. Ross M, Kaye G, Pawlina W. Histology: A Text and Atlas 7 th or older editions. Wolters Kluwer Health			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Теоријска настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	40	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Физиологија (З1-ФИЗ)			
Наставник: Нада М. Наумовић, Дамир Д. Лукач, Миодраг П. Драпшин, Јелена Ж. Поподић Гаћеша, Ото Ф. Барак, Деа И. Караба Јаковљевић, Александар В. Клашња			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са основама функционисања органа и органских система, као и видовима њихове организације у сложене функционалне системе, неопходним за планирање и реализовање знања о здравственој нези у свакодневној пракси струковних медицинских сестара.			
Исход предмета Упознавање студената са основним механизмима функционисања различитих органских система и видовима организације регулаторних механизма сложених хомеостатских параметара у функционалне системе. Упознавање са сложеним нервним и хуморалним регулаторним механизмима различитих функционалних система. Студент треба да савлада опште принципе и правила понашања у лабораторији. Студент треба да се упозна са основним лабораторијским процедурама и да стекне вештине извођења свакодневних лабораторијских претрага. Студент треба да добије увид у рад на животињском моделу и у рад са анималним ткивом који се користи као демонстрација неких физиолошких појава. Студент треба детаљно да се упозна са начином узимања и припреме мокраће, као и методама основних лабораторијских анализа мокраће, које се користе у свкодневној пракси (опште особине и хемијски састав урина). Студент треба да савлада основне електрофизиолошке методе (ЕКГ, ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП), да стекне искуство извођења регистрације и да препозна основне регистроване параметре. Студент треба зна самостално да измери артеријски крвни притисак и да уради аускултацију срца, одреди дисајне волумене и капацитете.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Увод у физиологију. - Физиологија дисања. - Основне функције крви. - Крвоток и лимфоток. - Физиологија дигестивног тракта. - Промет материје и енергије. - Терморегулација. - Физиологија бубрега. - Морфо-физиолошке карактеристике карактеристике попречнопругасте мускулатуре. - Физиологија ендокриног система. - Анализатори. - Раздражљива ткива. - Физиологија вегетативног нервног система. - Физиологија централног нервног система. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Мишићи (проста и сложена мишићна контракција, сумација, утицај јачине стимула на величину контракције, максимална - Мишићна контракција при различитим оптерећењима, ергографија, утицај температуре и замора на мишићну контракцију) - Дисање (спирометрија, спирографија, пнеумографија, форсирани експирограм, састав ваздуха). - Варење (варење у устима, варење у желуцу). - Срце и циркулација (регулација рада срца, ЕКГ, мерењекрвног притиска, аускултација срца, капиларникрвоток) - Крв (пufferи крвне плазме, седиментација, хематокрит, хемолиза, бројање еритроцита, бројање леукоцита, диференцијална - крвнаслика, време крварења и време коагулације). - Излучивање (опште особине урина, хемијски састав урина, седимен турина). - Анализатори (испитивање чула вида, слуха и равнотеже, испитивање површног и дубоког сензибилитета). - Раздражљиваткива. - ЦНС (испитивање рефлексног лука, испитивање клинички важних рефлекса, ЕЕГ, неуронска активност, ЕМНГ, ЕП, рексионо време). 			
Литература <i>Обавезна</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Guyton АС. Медицинска физиологија. Савремена администрација, 10. или 11. (последње) издање, 2008. 2. Стерио Ђ. и сар. Практикум из физиологије, Медицински факултет, Нови Сад, 2014. 3. Иветић В. Тест питања из физиологије, Медицински факултет, Нови Сад, 2014. <i>Допунска</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мујовић ВМ.. Медицинска физиологија, Фондација солидарност Србије, Београд, 2012. 2. Ganong W. Преглед медицинске физиологије. Савремена администрација, 2015. 			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 60	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	
Методе извођења наставе Предавања. Практични рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: Микробиологија са имунологијом (31.МНИ)			
Наставник: Весна С. Милошевић, Мира М. Михајловић Укропина, Ивана Б. Хрњаковић Цвјетковић, Гордана М. Бојић, Вера П. Гусман, Деана Д. Медић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Свеобухватно сагледавање чињеница из микробиологије и паразитологије у циљу њиховог повезивања и примене у свакодневној пракси струковних медицинских сестара, при планирању и реализовању процедура опште и специјалне здравствене неге.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ ОСНОВНИХ ЗНАЊА О ОСОБИНАМА БАКТЕРИЈА, ВИРУСА, ПАРАЗИТА И ГЉИВА ЗНАЧАЈНИМ ЗА ПРОЦЕДУРЕ ОПШТЕ И СПЕЦИЈАЛНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ. СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОБОЉЕЊИМА КОЈА ИЗАЗИВАЈУ БАКТЕРИЈЕ, ВИРУСИ, ПАРАЗИТИ И ГЉИВЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ПРОЦЕДУРЕ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ И МЕРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ КОЈЕ СПРОВОДЕ СТРУКОВНЕ МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ У СВАКОДНЕВНОЈ ПРАКСИ. СТИЦАЊЕ ОСНОВНИХ ЗНАЊА О ИМУНОЛОШКОМ СИСТЕМУ И ИМУНСКОМ ОДГОВОРУ НА ИНФЕКТИВНЕ АГЕНСЕ ПРАВИЛНО УЗИМАЊЕ УЗОРАКА БИОЛОШКОГ МАТЕРИЈАЛА ЗА МИКРОБИОЛОШКЕ АНАЛИЗЕ (ПРИПРЕМА ПАЦИЈЕНТА, УЗИМАЊЕ УЗОРКА, ТЕХНИКА ЧУВАЊА И ТРАНСПОРТ БИОЛОШКИХ УЗОРАКА). ТУМАЧЕЊЕ НАЛАЗА МИКРОБИОЛОШКИХ ПРЕГЛЕДА И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ИМУНОЛОШКИХ ДИЈАГНОСТИЧКИХ ТЕСТОВА И СЕРОЛОШКИХ РЕАКЦИЈА, СА АСПЕКТА ПЛАНИРАЊА И РЕЛИЗАЦИЈЕ СЕСТРИНСКИХ ИНТЕРВЕНЦИЈА У СВАКОДНЕВНОЈ ПРАКСИ			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у микробиологију. Особине бактеријске ћелије. Класификација и номенклатура бактерија. 2. Грађа бактеријске ћелије. Метаболизам бактерија. Раст и размножавање бактерија. Генетика бактерија. Патогеност и вируленција бактерија. 3. Антибактеријски лекови. Резистенција бактерија на антибактеријске лекове. Дејство физичких и хемијских агенаса на микроорганизме. Интрахоспиталне инфекције. Нормална бактеријска микрофлора човека. 4. <i>Genus Staphylococcus. Genus Neisseria. Genus Haemophilus. Genus Streptococcus. Genus Enterococcus. Genus Corynebacterium. Genus Legionella. Genus Mycobacterium. Genus Clostridium. Familia Enterobacteriaceae. Genus Salmonella. Genus Shigella. Genus Vibrio. Genus Yersinia. Genus Treponema. Genus Borrelia. Genus Leptospira. Genus Chlamydia. Genus Mycoplasma. Genus Ureaplasma. Genus Pseudomonas. Genus Proteus. Genus Esherichia. Genus Klebsiella. Genus Enterobacter.</i> 5. Спороферментујући грам негативни бацили. Анаеробне бактерије. 6. Основе паразитологије, класификација. Протозое. Хелминти. 7. Медицинска микологија. 8. Механизми одбране од бактерија, вируса, паразита и гљивица. Грађа и функционална организација имунолошког система. Регулација имунолошке реакције. 9. Специфичност у имунологији. Препознавање страног (и сопственог). Имунолошко памћење. Антигени и хаптени. 10. Услови имуногености. Ћелијске основе имунолошке реактивности. Преосетљивост касног и раног типа (механизми и манифестације). 11. Трансплантацијска имунологија. Имуносупресија. Имунолошка толеранција, имунодефицијенције. Механизми настанка и врсте аутоимуних болести. 12. Активни и пасивни имунитет (природни и вештачки). Вакцине; вакцинација (проблеми). Примена реакције антиген-антитело у дијагностичке сврхе. Имунолошки тестови и њихова интерпретација. 13. Разлике вируса у односу на друге микроорганизме и њихов значај у медицини. Класификација вируса. Стадијуми размножавања вируса. Селективност и тропизам вируса. Генетика вируса. 14. Најважније породице ДНК и РНК вируса. Врсте вирусних инфекција, патогенеза вирусних болести. Синдромске манифестације вирусних болести. Постављање етиолошке дијагнозе вирусних болести. Серолошке методе. Брзе дијагностичке методе. 15. Интерферон (значај и примена). Вирусне вакцине. Антивирусни лекови. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Основни принципи узимања, чувања и слања материјала за микробиолошки преглед. 2. Поступци постављања микробиолошке дијагнозе. 3. Изолација и идентификација узročника. 4. Серолошка дијагноза. 5. Тумачење налаза микробиолошких прегледа. 6. Испитивање осетљивости на антимикробне лекове – антибиограм. 7. Поступци за изолацију и идентификацију највероватнијих узročника заразних обољења. 8. Основни појмови о антигенима, антителима и стварању комплекса антиген-антитело (ин витро). 9. Примена реакције антиген-антитело у дијагностичке сврхе (квалитативне, полуквантитативне и квантитативне реакције). 10. Аглутинација (разне технике). 11. Преципитација (разне технике у течном медијуму и у гелу). 12. Комплемент (бактериолиза и хемолиза). 13. Интерпретација резултата имунолошких дијагностичких тестова и серолошких реакција. 14. Одређивање количне имуноглобулина и комплемента. Одређивање ефикасности имунопрофилактике. 15. Постављање етиолошке дијагнозе вирусних инфекција.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Швабић-Влаховић М. Медицинска бактериологија. Савремена администрација Београд, 2005. 2. Јерант-Патић В. Имунологија. Будућност Нови Сад, 2002. 3. Јерант-Патић В. Медицинска вирусологија. Ortomedix, 2007. 4. Лепеш Т. Медицинска паразитологија са микологијом. Медицински факултет Нови Сад, 1988 <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања; практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Енглески језик II (31.ЈЕ32)			
Наставник: Вук В. Марковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Курс Енглеског језика за студенте Основних струковних студија здравствене неге састоји се из три сегмента која се обрађују током 30 часова у 1 семестру. Први сегмент јесте обрада текстова из опште медицинске науке, са прилагођеним вежбама за усвајање стручног вокабулара и оспособљавање студената да прате стручну литературу из своје области. Други сегмент обухвата преглед најзначајнијих тема из граматике на вишем нивоу како би се унапредила способност студената за усмену и писмену комуникацију на енглеском на општем и стручном плану. Трећи сегмент обухвата часове дискусије на којима се утврђују стечена знања и увежбава правилна употреба вокабулара и граматичких структура у датом контексту.			
Исход предмета Утврђивање и учење терминологије у општем и стручном енглеском језику. Учење и вежбање граматике у оквиру датог контекста. Утврђивање основних разлика између стручног и општег енглеског језика и стицање нових знања у обе области. Усавршавање централних језичких вештина читања, слушања, писања и говора у оквиру општег и стручног језика. Активно комуницирање и коришћење извора из области предмета и струке.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Уводна разматрања:</i> Упознавање са курсом, методологијом, начином рада. <i>Стручни текстови:</i> Lung Cancer – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Investigating Heart Attacks – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, дискусија. Cholesterol – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Heart Transplantation – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Diabetes – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. Measles – обрада текста, лексичке и граматичке вежбе, аргументација, дискусија. <i>Преглед граматике:</i> Прошла времена – преглед најфреквентнијих прошлих граматичких времена са фокусом на употребу. Садашња времена – преглед најфреквентнијих садашњих граматичких времена са фокусом на употребу. Будућа времена – преглед најфреквентнијих будућих граматичких времена са фокусом на употребу. Пасив – грађење и употреба, компарација пасива у матерњем и енглеском језику. Индиректни говор – грађење и употреба, изјавне и упитне реченице. Кондиционалне реченице – грађење и употреба, три типа кондиционалних реченица. <i>Теме за дискусију:</i> Живот студента – лична искуства, размена искустава, очекивања и планови, будућност. Искуства са болестима/лечењем – размена искустава, однос доктор-пацијент, сагледавање са оба.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Арнери Георгијев Ј. English for doctors and medical students. Београд: Научна књига; 1990. 2. Арнери Георгијев Ј. More medical words you need. Београд: Савремена администрација; 2004. 3. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна књига; 1994. 4. Марошан З. English for medical students. Нови Сад: Ortomedics; 2008. 5. Момчиновић В, Танау В, Журић Хавелка С. Medical english. Загреб: Медицински факултет Свеучилишта у Загребу; 1988. <i>Допунска</i> 1. Raymond M. English grammar in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1988. 2. McCarthy M, O'Dell F. English vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. 3. Костић А. Медицински речник. Београд: Просвета; 1975. 4. Hornby AS. Oxford advanced learner's dictionary of current english. Oxford: Oxford University Press; 1968. 5. MacLean J. English in basic medical science. Oxford: Oxford University Press; 1980.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Орални и ситуациони приступ учењу језика; Аудиолингвална метода; Аудиовизуелна метода (презентације на видео биму, Интернет); Лексички и комуникативни приступ; Фронтални, индивидуални и групни рад по темама и задацима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	20
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствено васпитање (З1.ЗВ)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Ј. Шушњевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета: Оспособљавање за здравствено васпитни рад са циљном популацијом и његово планирање, организовање и евалуацију.			
Исход предмета: Оспособљеност за препознавање здравствено васпитних потреба и одабир приоритета циљне популације, дефинисање здравствено васпитних циљева, израду и реализацију здравствено васпитног програма, примену здравствено васпитних метода, израду здравствено васпитних средстава, вештине комуникације у здравственом васпитању.			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјат и дефиниције здравственог васпитања. Циљеви здравственог васпитања. Однос промоције здравља и здравственог васпитања. Развој и дефиниције промоције здравља. Принципи и стратегије промоције здравља. Модели промене понашања који утичу на здравље. „Здрава окружења“ – као свеобухватни модели промоције здравља. Процена потреба за здравственим васпитањем. Понашање у вези са здрављем – стил живота. Циљне групе у здравственом васпитању. Здравствено васпитне методе. Индивидуални и групни здравствено васпитни рад. Здравствено васпитна средства. Здравствено промотивна средства. Улога социјалног маркетинга у промоцији здравља и здравственом васпитању. Планирање и примена здравствено васпитног програма. Комуникација у здравственом васпитању. Евалуација здравствено васпитног рада.</p> <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Израда, презентација и дискусија здравствено васпитног средства. Припрема и презентација индивидуалне и групне здравствено васпитне методе. Припрема и презентација здравствено васпитног предавања. Припрема и презентација креативне радионице у здравственом васпитању. Принципи интерактивног (на корисника/пацијента оријентисаног, партиципативног) учења у здравственом васпитању. Израда и презентација здравствено васпитног програма. Тренинг вештина комуникација значајних у здравственом васпитању.</p>			
<p>Литература <i>Обавезна</i> 1. Јаковљевић Ђ, Грујић В, уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, Нови Сад, 2014. 2. Новаковић Б, Грујић В, уредници. Хигијена и здравствено васпитање. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2004.</p> <p><i>Допунска</i> 1. Симић С. и сар. Социјална медицина – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Београду, 2012. 2. Glanz K, Rimer BK, Viswanath K, editors. Health behavior and Health Education. 4th edition. San Francisco, CA: Jossey-Bass A Wiley imprint; 2008.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: 15	
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и		.....	
семинар-и	25		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге				
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена				
Назив предмета: Општа здравствена нега II (31.ОЗН2)				
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Бранислава С. Брестовачки Свितिца, Јелка М. Рајовић, Сања Д. Томић, Јован А. Матијашевић, Драгана П. Симин, Александра М. Матић, Ненси Ј. Лалић, Драгана Д. Живковић				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 10				
Услов: Општа здравствена нега I				
Циљ предмета Знање основних појмова у здравственој нези, као и практичних (спретност, сналажљивост) стручних знања из области здравствене неге и оспособљавање да стечена знања примене у професионалном раду. Самоваспитање у циљу сопствене заштите, заштите пацијената и других чланова тима, развој критичности у спровођењу здравствене неге, и способности за тимски рад као струковна медицинска сестра.				
Исход предмета Стручна знања из здравствене неге као сегмента здравствене заштите. Информисање о дужностима других чланова здравственог тима и организацији сестринског рада. Усвајање холистичког приступа у здравственој нези струковне медицинске сестре. Професионална свест, одговорност, хуманост, смисао за естетику и комуницирања са пацијентом и стручним тимом. Осамостаљивање студената за рад по процесу здравствене неге, овладавање независним сестринским интервенцијама и међузависним сестринским интервенцијама из области дијагностике и терапије за струковне медицинске сестре.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Витални знаци и антропометријска мерења кроз примену. - Припрема лека, припрема прописане дозе лека, планирање, спровођење и евалуација локалне, ентералне, парентералне примене лекова, специјалних техника примене лекова. - Интраваскуларна терапија: периферна интравенска линија, процена, компликације – струковни аспекти. - Терапијска примена топлоте и хладноће. - Уринарна елиминација (фактори који утичу на елиминацију и сестринске дијагнозе у вези са проблемом уринарне елиминације). - Елиминација цревног садржаја (фактори који утичу на елиминацију и сестринске дијагнозе у вези са проблемом елиминације цревног садржаја). - Спавање и одмор (фактори који утичу на образац спавања и сестринске дијагнозе у вези са измењеним обрасцем спавања и одмора). - Здравствена нега особа са поремећајем чулне осетљивости, опажања и когниције: фактори, поремећаји, процена, сестринске дијагнозе, план, исход, имплементација и евалуација. - Нега у кући – струковни аспекти. - Нега умирућег болесника – струковни аспекти. - Палијативна нега – струковни аспекти. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Евидентирање виталних знакова и других показатеља здравља кроз примену. - Правила имплементације плана неге код пацијента са повишеном телесном температуром и акутним болом. - Увежбавање техника сигурне примене лека: локална, ентерална, парентерална, специјална техника. - Увежбавање прорачуна: припрема прописане дозе лека (претварање мерних јединица, проценти и пропорције, припрема лека када је прописан у дози већој или мањој од фармацеутске дозе лека). - Процедуре интраваскуларне терапије (периферна интравенска линија, контрола брзине протока). - Процедуре примене топлоте и хладноће. Анализа комплементарних и алтернативних терапијских модалитета. - Процес здравствене неге у збрињавању проблема уринарне елиминације. Катетризација мокраћне бешике. - Процес здравствене неге у збрињавању проблема елиминације цревног садржаја. Клизма. Тренинг дебелог црева. - Процес здравствене неге у збрињавању проблема у вези измењеног обрасца спавања и одмора. - Правила имплементације плана неге код пацијента са поремећајем чулне осетљивости, опажања и когниције. - Организација неге у кући корисника. - Организација неге у хоспису, збрињавање умрлог.				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Varonski S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 2. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> 1. Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P. Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care, 7 th Ed. Lippincott Williams and Wilkins, Wolters Kluwer Health, 2011 2. DeLaune SC, Landner PK. Fundamentals of Nursing: Standards and Practice. 4 th Ed. Delmar, Cengage Learning, 2011.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 75	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	60
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	15	усмени испт		55
колоквијум-и	20	.....		
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Патологија (32.ПАТ)			
Наставник: Славица Ф. Кнежевић-Ушај, Живка Н. Ери, Нада М. Вучковић, Дејан Ч. Вучковић, Милана Д. Пањковић, Татјана В. Ивковић-Капицл, Мирјана Ж. Живојинов, Сандра Р. Тривунић-Дајко, Зоран Р. Никин, Ненад С. Шолајић, Голуб Самарџија, Александра Ловренски			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Анатомија; Физиологија (за полагање)			
Циљ предмета Циљ наставе јесте да студенту пружи знање о механизмима оштећења, ћелија ткива и органа и упозна га са морфолошким променама које су подлога болестима. Задатак је наставе оспособљавање студента да препозна морфолошке промене на ћелијама, ткивима и органима усвајањем примењених знања на предавањима, те стицањем властитих искустава микроскопирањем и анализом микроскопских препарата. Оспособљавање студената да стечена знања из патологије (стручна знања о препознавању морфолошких промена на ћелијама, ткивима и органима; искуства микроскопирања и анализе микроскопских препарата) користи при изучавању процедура које спроводе струковне медицинске сестре.			
Исход предмета Основна знања о етиологији и структурним променама основних патолошких процеса као што су поремећаји метаболизма воде, масти, беланчевина, запаљења, неоплазме. Савладавање технике светлосне микроскопије и препознавање промена које не одговарају очуваној ћелији и ткиву тј. разликује нормалну грађу ткива и органа од патолошких процеса и стања у ткивима и органима. Студент ће бити оспособљен да опише патолошку грађу ткива, органа и морфолошки сустрат обољења, што ће значајно допринети изучавању процедура опште и специјалне здравствене неге у струци.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Адаптација, оштећење и смрт ћелије 2. Морфолошке промене ћелијског оштећења и смрти. 3. Поремећаји циркулације крви и лимфе. 4. Поремећаји раста и диференцијације ћелије. 5. Патологија тумора. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Патохистолошка анализа и интерпретација препарата који илуструју теоријске методске јединице: некрозе, поремећаји метаболизма воде, масти, беланчевина, запаљења, туморе.			
Литература 1. Будаков П. Патологија. Медицински факултет, Нови Сад, 2012 <i>Допунска</i> 1. Дамјанов И, Нола М, Јукић С. Патологија (прво српско издање). Медицинска наклада, Загреб, 2009.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: теоретска предавања и лабораторијске вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Патофизиологија (32.ПТФ)			
Наставник: Зоран З. Стошић, Мирјана Ј. Ђерић, Горана П. Митић, Никола Ј. Ђурић, Велибор С. Чабаркапа, Биљана А. Вучковић, Радмила Р. Жеравица, Бранислава П. Илинчић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Анатомија; Физиологија (за полагање)			
Циљ предмета Оспособљавање студената за разумевање етиологије и патогенезе болести и за разумевање настанка поремећаја функције органа и органских система			
Исход предмета Знања: Стицање знања о патофизиолошким поремећајима, етиолошким факторима, као и о патогенетским механизмима настанка у настанку различитих болести. Упознавање општих законитости поремећаја функције органа и органских система. Вештине: Студент треба да буде упознат са принципима извођења и начином тумачења функцијских испитивања - биохемијских, хематолошких, имунометријских и других анализа, која су неопходна стручњацима здравствене неге у свакодневном раду.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Наследни чиниоци болести 2. Поремећаји метаболизма беланчевина као етиолошки чиниоци болести 3. Поремећаји метаболизма угљених хидрата 4. Поремећаји промета воде и електролита 5. Поремећаји метаболизма липида 6. Поремећаји исхране као етиолошки чиниоци болести 7. Поремећаји нервне и хуморалне регулације (1-2) 8. Патофизиологија крви и хематопоезних органа (1-2) 9. Патофизиологија хемостазног механизма (1-2) 10. Опште патофизиолошке промене функције јетре (1-2) 11. Патофизиологија дигестивног тракта (1-2) 12. Патофизиологија уропоетског система (1-2) 13. Патофизиологија респираторног система (1-2) 14. Патофизиологија кардиоваскуларног система (1-2) <i>Практична настава – методске јединице</i> 1. Функцијско испитивање у запаљењу, испитивање метаболизма протеина 2. Функцијско испитивање метаболизма угљених хидрата 3. Функцијско испитивање метаболизма липида 4. Функцијско испитивање јетре и дигестивног тракта 5. Функцијско испитивање уропоетског система 6. Функцијско испитивање црвене и беле крвне лозе 7. Функцијско испитивање хемостазног система			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Стошић З, Борота Р, eds. Основи клиничке патофизиологије, Медицински факултет Нови Сад; 2012. 2. Дујмовић Ф, Стошић З, Ђерић М, eds. Практикум из патолошке физиологије, Медицински факултет Нови Сад; 2012. <i>Допунска</i> Живанчевић-Симоновић С. Општа патолошка физиологија, Медицински факултет Крагујевац; 2002. Кулаузов М. Патолошка физиологија 1. део Медицински факултет Нови Сад; 2004. Кулаузов М. Специјална патолошка физиологија, Нови Сад, Ортомедикс; 2011. Белеслин Б, Јовановић Б, Недељков В, eds. Општа патолошка физиологија, Београд, Дата статус; 2007. Белеслин Б, Протић С, Ђорђевић-Денић Г, eds. Специјална патолошка физиологија, Београд, Дата статус; 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна теоријска и практична настава; Консултације; Семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	50
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Фармакологија (32.ФАР)			
Наставник: Момир М. Миков, Ана Ј. Сабо, Зденко С. Томић, Велибор М. Васовић, Александар Ј. Рашковић, Исидора Н. Самојлик, Олга Ј. Хорват, Саша Н. Вукмировић, Борис Т. Милијашевић, Весна М. Мијатовић, Небојша П. Стилиновић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Биохемија, Физиологија			
Циљ предмета Упознавање студената струковних студија здравствене неге са: механизмом дејства лекова, фармакотерапијским групама лекова, начином давања лекова, препознавањем нежељених дејстава лекова и значајем знања у спровођењу процедура опште и специјалне здравствене неге на свим нивоима здравствене заштите.			
Исход предмета Студент мора да познаје основне механизме и начине дејства лекова; за лекове из поједине терапијске групе мора да зна индикације, терапијски ефект појединог лека, нежељена и токсична дејства која поједини лек испољава, као и интеракције са другим лековима. Начин апликације појединих облика лекова; студент мора да уме да прочита ординирани лекове са рецепта или болесничке листе и да зна начин на који се они примењују; мора да уме да попуни образац за пријављивање нежељених дејстава лекова.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Лек, дозирање и начини примене. Ресорпција, дистрибуција, метаболизам, излучивање. Интеракције лекова. Нежељена дејства лекова. Специфичности примене лекова код трудница, у току лактације, код деце и старих особа. Општи принципи дезинфекције и антисепсе. Дезинфицијенси и антисептици. Антимикробни лекови: подела, принципи дозирања, резистенција, рационална антимикробна терапија. Антибиотици. Антимикотици. Средства против малигног раста ћелија. Дејство лекова на нерви систем (централни, вегетативни, периферни). Инфузиона терапија. Парентерална исхрана. Замена за плазму. Лекови у терапији обољења ГИТ-а. Лекови у терапији обољења респираторних система. Лекови у терапији обољења кардиоваскуларног система. Лекови у терапији обољења крви и крвотворних органа. Лекови у терапији обољења ендокриног система. Дејство лекова на око. Грешке у спровођењу терапије лековима. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Апликација лекова на демонстрационом моделу. Читање и објашњавање рецепта. Читање и објашњавање прописане терапије са болесничке листе. Откривање медијацијских грешака (примери). Опис процеса рада струковне медицинске сестре у клиничком огледу. Активно прикупљање нежељених дејстава лекова. Попуњавање обрасца за пријављивање нежељених дејстава лекова.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Рашковић А. Фармакологија (за студије здравствене неге), Едиција савремена фармакотерапија, Алфаграф, Петроварадин, 2015. 2. Кажич Т. Фармакологија – клиничка фармакологија. Интегра Београд, 2003. 3. Сабо А, Томић З, Стануловић М. Антибактеријски лекови (са осталим антиинфективним лековима), Алфаграф, Петроварадин, 2014. 4. Васовић В, Миков М, Ђаковић-Швајцер К. Одабрана поглавља из токсикологије. Штампариа Борац, Кула, 2003. <i>Допунска</i> 1. Лекови у промету, Ortomedics, Нови Сад, 2016 (и старија издања) 2. Pharmacology: A 2-in-1 Reference for Nurses, Lippincott Williams & Wilkins, 2004			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 60	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Теоријска предавања, практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит*	40
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и*	2x20	.....	

*Студент приступа писменом делу испита у случају да није положио оба колоквијума

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: Хигијена (32.ХИГ)			
Наставник: Марија Р. Јевтић, Јелена М. Бјелановић, Сања Р. Бијеловић, Милка Б. Поповић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Оспособљавање струковне медицинске сестре (техничара) за руковођење ризиком у здравственим установама на свим нивоима здравствене заштите.			
Исход предмета Знања: Студент стиче практична знања о професионалним компетенцијама струковне медицинске сестре о анализи и руковођењу ризиком у здравственим установама. Заштита здравља здравствених радника и корисника здравствених услуга на свим нивоима здравствене заштите. Вештине: Руковођење ризиком (према професионалним компетенцијама струковне медицинске сестре) у здравственим установама на свим нивоима здравствене заштите са аспекта струковне медицинске сестре.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Хигијена и здравље. Хигијенски услови планирања и градње здравствених установа. - Осветљеност, вентилација и грејање у здравственим установама. - Квалитет ваздуха у здравственим установама. - Вода и здравље. Здравствена безбедност воде за пиће. - Начин водоснабдевања здравствених установа. Дезинфекција воде за пиће. - Диспозиција чврстих и течних отпадних материја. Диспозиција медицинског отпада. - Лична хигијена здравствених радника: Хигијена руку и лична заштитна средства. Хигијенски поступци у одржавању личн хигијене болесних људи. - Хигијенско-епидемиолошка исправна решења санитарног простора. Хигијенски исправно поступање са болничким вешом. - Хигијенски захтеви за кухињске просторије и расподелу хране. Примена „НАССР“ система у руковању храном и водом за пиће. - Интернационално и национално законодавство у области здравствене безбедности хране, предмета опште употребе. - Руковођење ризиком у здравственим установама. Утврђивање критичних тачака у здравственим установама. - Епидемиолошки значај утврђивања критичних тачака и план контроле критичних тачака у здравственим установама <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Биоеколошка интерпретација здравља и болести. - Планирање хигијенских услова за здравствене установе. - Приказ резултата испитивања и оцена квалитета ваздуха. Методе узорковања ваздуха у здравственим установама. - Приказ резултата испитивања и оцена здравствене безбедности воде за пиће. - Дезинфекција воде за пиће. Методе узорковања воде за пиће. - Еколошки сагласна диспозиција медицинског отпада. - Припрема за семинарски рад: надзор над личном хигијеном здравствених радника. - Презентација семинарског рада из области надзора над личном хигијеном здравствених радника. - Припрема за семинарски рад: Израда НАССР система за кухињске просторије у здравственим установама. - Презентација семинарског рада из Израде НАССР система за кухињске просторије у здравственим установама. - Утврђивање критичних тачака у здравственим установама. - Утврђивање критичних тачака у здравственим установама – интервју са студентима. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Новаковић Б, Грујић В. Хигијена и здравствено васпитање. Медицински факултет у Новом Саду, 2005. <i>Допунска</i> 1. Кристофоровић-Илић М. Хигијена са медицинском екологијом. <i>Ortomedics</i> , 2003. 2. http://www.who.int 3. http://www.cdc.gov			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит- практични	35
практична настава	5	усмени испит	35
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Епидемиологија (32.ЕПИ)			
Наставник: Владимир Ј. Петровић, Марица М. Миладинов, Горана С. Драговац, Тихомир И. Дуганџија, Миољуб М. Ристић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ едукације је да студент на струковних студија здравствене неге познаје и примењује епидемиолошке методе, одговарајуће мере у превенцији и сузбијању болести кроз процедуре опште и специјалне здравствене неге.			
Исход предмета Студент треба да савлада епидемиолошке методе рада, упозна епидемиолошке карактеристике заразних и масовних болести непознате етиологије у колективу и популацији препозна и оспособи се за предузимање мера у њиховој превенцији и сузбијању. Такође је потребно да се упозна са применом епидемиолошког надзора у свакодневном раду при спровођењу процедура опште и специјалне здравствене неге на свим нивоима здравствене заштите. Студент струковних студија здравствене неге треба да овлада вештинама епидемиолошког надзора над заразним и незаразним болестима, односно пријављивања заразних болести, применом имунопрофилактике, серофилактике и хемиофилактике у редовним и ванредним ситуацијама и препознавања епидемија, примене епидемиолошког упитника, са посебним нагласком на епидемиолошком надзору над болничким инфекцијама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, дефиниција и задаци епидемиологије, епидемиолошке методе. Епидемиолошки надзор. Епидемиолошки модели. Агенс, домаћин и средина. Путеви преношења заразних болести. Епидемиолошке карактеристике епидемија. Мере спречавања и сузбијања заразних болести. Имуно профилакса, серофилактика и хемиофилактика. Епидемиологија заразних болести. Епидемиологија болести непознате етиологије. Скрининг. Болничке инфекције. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Извори података о оболевању и умирању – значај, законске основе, техника пријављивања, врсте пријава, употреба података, коришћење интернета за прикупљање информација – струковни аспекти. Основни показатељи величине епидемиолошког проблема – показатељи оболевања, показатељи умирања, опште, специфичне и стандардизоване стопе. Основне епидемиолошке методе. Јединица епидемиолошког испитивања – дефиниција, значај, врсте колектива, практични примери. Епидемиолошки надзор – основни појмови. Имунизација – врсте вакцина и њихова примена, контраиндикације за вакцинацију, организација вакцинације, вођење документације, пријаве нежељених реакција. Имунизација – систематика имунизација, вакцинација по епидемиолошким и клиничким индикацијама, вакцинација путника у међународном саобраћају, календар вакцинације, примери. Епидемиолошки упитник – значај упитника, делови упитника, креирање упитника. Истраживање епидемије – извори података за откривање епидемије, кораци у истраживању епидемија заразних болести, примери истраживања епидемија заразних болести: респираторне епидемије; контактне епидемије; хидричне епидемије; алиментарне епидемије; Болничке инфекције – дефиниције, критеријуми, значај, врсте надзора. Болничке инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. Нивои превенције; Превенција масовних болести – програми превенције. ХИВ инфекције – епидемиолошке карактеристике, путеви преношења, значај за здравствене раднике.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Радовановић З и сар. Општа епидемиологија, 5. издање. Нови Сад. Медицински факултет; 2012. 2. Радовановић З, уредник. Најчешће болести и повреде: епидемиологија, етиологија и превенција. Београд: ЦИБИД; 2004 <i>Допунска</i> 1. Бененсон АС, уредник. Приручник за спречавање и сузбијање заразних болести, 16. издање. Београд: ЦИМ; 2000.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Теоретска настава -екс катедра, практичне вежбе са активним учешћем студената, претходно припремљеним, са одговарајућом литературом добијеном на претходној вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије			
Назив предмета: Клиничка пропедвтика (32.ПРО)			
Наставник: Ђорђе К. Поважан, Невена Г. Сечен, Весна С. Куруц, Стеван Л. Поповић, Милица К. Медић Стојаноска, Едита Ј. Стокић, Драган С. Тешић, Катица П. Павловић, Гордана З. Панић, Слободан С. Додић, Дејан Б. Сакач, Роберт Ј. Јунг, Игор М. Митић, Бранислав М. Перин, Мирна Д. Ђурић, Биљана С. Звездин, Драган Р. Ковачевић, Драгомир Д. Дамјанов, Јасна Д. Трифуновић, Татјана Н. Ђурђевић Мирковић, Татјана А. Илић, Александар Д. Савић, Нада Б. Чемерлић Ађић, Јадранка В. Дејановић, Игор Ђ. Иванов, Зора Ж. Павловић Поповић, Иван Ш. Копитовић, Светлана Б. Кашиковић Лечић, Лада В. Петровић, Душан Ђ. Божић, Дејан М. Ђелић, Милена М. Митровић, Драгана Д. Томић Наглић, Ивана М. Урошевић, Анастасија Ђ. Стојишић Милосављевић, Милован С. Петровић, Душанка С. Обрадовић, Радмила Г. Јовановић, Светлана И. Војводић, Иван В. Николић, Тијана С. Ичин, Јованка М. Новаковић Паро, Радослав Д. Пејин, Ивана А. Бајкин, Виолета В. Кнежевић, Биљана М. Милић, Милица С. Поповић, Жељка С. Савић, Олгица М. Латиновић Бошњак, Ивана Д. Милошевић, Иванка З. Перчић, Мирослав П. Илић, Бојан М. Зарић, Далиборка С. Бурсаћ, Марија Н. Вукоја, Биљана Јовеш, Владимир Стојишић, Владимир М. Ивановић, Зорана П. Будаков Обрадовић, Јасмина Н. Грујић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Физиологија; Општа здравствена нега I (за полагање)			
Циљ предмета Основни циљ едукације из предмета клиничка пропедвтика у струковним студијама здравствене неге је усвајање теоријских и практичних знања из клиничке пропедвтике, као и оспособљавање да се стечена знања примене у професионалном раду.			
Исход предмета Студенти ће стећи потребна знања за струковне медицинске сестре из свих области клиничке пропедвтике и биће оспособљени да аситуирају при прегледу или изведу преглед болесника на основу ког могу поставити стручну сестринску дијагнозу. Студенти се оспособљавају за индивидуални и тимски рад у процени стања свести и виталних функција као и комплетном прегледу болесника (узимање сестринске анамнезе и све технике физикалног прегледа: главе и врата, респираторног система, кардиоваскуларног система, преглед абдоминалних органа, преглед екстремитета) у циљу прикупљања података за формирање стручне сестринске дијагнозе и израду стручног плана неге.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Стручно узимање сестринске анамнезе и физикални преглед. - Витални знаци. - Општа инспекција. Преглед коже и процена стања хигијене. - Преглед главе и врата. - Преглед грудног коша и плућа. Узимање сестринске анамнезе, инспекција, топографија грудног коша, палпација, перкусија и аускултација. - Преглед срца и крвних судова. Узимање сестринске анамнезе, инспекција прекордијума, палпација пулса (нормалан и патолошки налаз). Аускултација срца (срчаних тонова и шума). - Преглед трбушних органа. Узимање сестринске анамнезе, инспекција, површна и дубока палпација, перкусија, испитивање присуства слободне течности у абдомену, преглед јетре. - Преглед бубрега и мокраћног система. Узимање сестринске анамнезе, инспекција, палпација, сукусија. - Преглед слезине и лимфног система. Узимање сестринске анамнезе, инспекција, перкусија, палпација. - Преглед екстремитета и мишићно-коштаног система. Узимање сестринске анамнезе, инспекција, палпација. - Узимање сестринске анамнезе и преглед гениталног система и дојки. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Узимање сестринске анамнезе и физикални преглед. - Процена виталних параметара (мерење телесне температуре, палпација пулса, мерење крвног притиска, мерење респирација), разликовање нормалног и патолошког налаза. - Преглед коже: боја, тургор, еластичност (нормалан и патолошки налаз) и процена стања хигијене. - Преглед главе и врата (нормалан и патолошки налаз). - Преглед грудног коша и плућа: анамнеза, инспекција, палпација, перкусија (нормалан и патолошки налаз). - Преглед срца и крвних судова: анамнеза, инспекција прекордијума, палпација, аускултација (нормалан и патолошки налаз) - Преглед трбушних органа: анамнеза, инспекција, палпација, перкусија, испитивање присуства слободне течности у абдомену, преглед јетре (нормалан и патолошки налаз). - Преглед слезине и лимфног система: анамнеза, инспекција, палпација, перкусија (нормалан и патолошки налаз). - Преглед бубрега и мокраћног система: анамнеза, инспекција, палпација, сукусија (нормалан и патолошки налаз). - Преглед екстремитета и локомоторног система (нормалан и патолошки налаз). Преглед гениталија и дојки. - Евиденција прикупљених података у сестринској документацији. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Лепшановић Ј. (уредник). Практикум физичке дијагностике. Медицински факултет у Новом Саду 2001. 2. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: теоријска и практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси (32.КБП)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Драгана Т. Милутиновић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајовић, Јован А. Матијашевић, Ненси Ј. Лалић, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Драгана П. Симин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Ошта здравствена нега II			
Циљ предмета Усвајање практичних (спретност, сналажљивост) стручних знања из здравствене неге у клиничко-болничкој пракси уз оспособљавање да стечена знања примене у раду струковне медицинске сестре. Самоваспитање у циљу сопствене заштите, заштите пацијената и других чланова тима, развој критичког мишљења, развој самосталности у спровођењу здравствене неге у клиничко-болничким условима, и способности за тимски рад			
Исход предмета Знања о факторима који утичу или узрокују поремећај оксигенације, циркулације, хидрације, електролитног баланса и знања неопходна за брзо препознавања (процену) и збрињавање истих. Знања да дефинишу сестринске дијагнозе, допринесу планирању и реализовању одговарајућих поступака у нези и терапији. Рад по процесу здравствене неге у клиничко-болничким условима, овладавање сестринским интервенцијама и међузависним сестринским интервенцијама из области дијагностике и терапије и вештина комуницирања са пацијентом и осталим члановима здравственог тима у домену струковне медицинске сестре.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Стручни принципи утврђивања физичких, психичких и социјалних потреба пацијента који захтевају здравствену негу у клиничко болничкој пракси. Принципи дефинисања сестринских дијагноза, планирања, реализације, процене ризика, евалуације исхода и документовања сестринских интервенција у циљу обезбеђења континуитета здравствене неге у клиничко болничкој пракси. - Оксигенација (дијагностички и лабораторијски подаци, сестринске дијагнозе које се односе на оксигенацију, спровођење сестринских интервенција) - Течности и електролити (електролитни баланс, процена-дијагностички и лабораторијски подаци, сестринске дијагнозе које се односе на хидрацију, планирање сестринских интервенција) - Циркулација (сестринске дијагнозе које се односе на циркулацију, планирање сестринских интервенција, исхода, имплементација и евалуација) - Трансфузија крви и крвних деривата (трансфузије крви и крвних деривата, мониторинг ризика и компликација) - Исхрана (антропометрија и биохемијски маркери, сестринске дијагнозе везане за образац исхране: ризик за аспирацију, дисфагија) - Сестринске интервенције у лабораторијској дијагностици (припрема пацијента, узимање и транспорт узорака (крви, урина, фецеса, спутума и других телесних течности). - Струковне сестринске интервенције при извођењу функционалних тестова. - Струковне сестринске интервенције у ендоскопској дијагностици. - Струковне сестринске интервенције у припреми и збрињавању пацијената након радиолошке неинвазивне дијагностике. - Струковне сестринске интервенције у припреми и збрињавању пацијената након радиолошке инвазивне дијагностике. - Пункције - сестринске интервенције (аспирација/биопсија костне сржи, лумбална пункција, парацентеза, торакоцентеза). - Струковне сестринске интервенције у периперативном периоду (утврђивање физичких, психичких и социјалних потреба пацијента који захтевају хируршку интервенцију, сестринске дијагнозе и планирање сестринских интервенција којим се обезбеђује континуитет периперативне здравствене неге, мониторинг ризика и компликација). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају посматрање, асистирање и самостално извођење сестринских интервенција у дијагностичким и терапијским процедурама, а обухватају: - процену оксигенације, примену различитих терапијских модалитета за одржавање адекватне оксигенације, - процену хидрације и електролитног баланса, примену различитих терапијских модалитета за одржавање адекватне хидрације и електролитног баланса, - процену циркулације, примену различитих терапијских модалитета за одржавање адекватне циркулације, - примену трансфузије крви и крвних деривата у пацијената, поступак у случају трансфузијске реакције, - процену нутритивног статуса, примену ентералне и парентералне исхране, - правилно узорковање и транспорт узорака крви (венске, артеријске, капиларне), урина, фецеса, спутума и других телесних течности, процену узорака урина, фецеса, спутума и других телесних течности, - примену поступака неге у стандардним методама испитивања, - примену поступака неге у неинвазивним и инвазивним методама испитивања, - примену сестринских интервенција у периперативном периоду.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Baгonski S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 2. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> 1. Taylor CR, Lillis C, LeMone P, Lynn P. Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care, 7 th Ed. Lippincott Williams and Wilkins, Wolters Kluwer Health, 2011 2. DeLaune SC, Landner PK. Fundamentals of Nursing: Standards and Practice. 4 th Ed. Delmar, Cengage Learning, 2011.			
Број часова активне наставе			Остали часови: 60
Предавања: 30	Вежбе: 90	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	практични испит	20
практична настава	15	усмени испт	40
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије			
Назив предмета: Здравствена нега интернистичких болесника са интерном медицином (З2.ИИТ)			
Наставник: Ђорђе К. Поважан, Невена Г. Сечен, Весна С. Куруц, Стеван Ј. Поповић, Милица К. Медић Стојаноска, Едита Ј. Стокић, Драган С. Тешић, Катица П. Павловић, Гордана З. Панић, Слободан С. Додић, Дејан Б. Сакач, Роберт Ј. Јунг, Игор М. Митић, Бранислав М. Перин, Мирна Д. Ђурић, Биљана С. Звездин, Драган Р. Ковачевић, Драгомир Д. Дамјанов, Јасна Д. Трифуновић, Татјана Н. Ђурђевић Мирковић, Татјана А. Илић, Александар Д. Савић, Нада Б. Чемерлић Ађић, Јадранка В. Дејановић, Игор Ђ. Иванов, Зора Ж. Павловић Поповић, Иван Ш. Копитовић, Светлана Б. Кашиковић Лечић, Лада В. Петровић, Душан Ђ. Божић, Дејан М. Ђелић, Милена М. Митровић, Драгана Д. Томић Наглић, Ивана М. Урошевић, Анастасија Ђ. Стојшић Милосављевић, Милован С. Петровић, Душанка С. Обрадовић, Радмила Г. Јовановић, Светлана И. Војводић, Иван В. Николић, Тијана С. Ичин, Јованка М. Новаковић Паро, Радослав Д. Пејин, Ивана А. Бајкин, Виолета В. Кнежевић, Биљана М. Милић, Милица С. Поповић, Жељка С. Савић, Олгица М. Лагиновић Бошњак, Ивана Д. Милошевић, Ивана З. Перчић, Мирослав П. Илић, Бојан М. Зарић, Далиборка С. Бурсаћ, Марија Н. Вукоја, Биљана Јовеш, Владимир М. Ивановић, Зорана П. Будаков Обрадовић, Јасмина Н. Грујић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Патологија, Патофизиологија, Фармакологија, Клиничка пропедевтика (за полагање испита)			
Циљ предмета Усвајање актуелних теоријских и практичних стручних знања из здравствене неге и збрињавања интернистичког болесника и оспособљавање да стечена знања примене у професионалном раду струковне медицинске сестре на свим нивоима здравствене заштите.			
Исход предмета Студенти треба да усвоје потребна знања из здравствене неге и збрињавања интернистичког болесника на свим нивоима здравствене заштите. Студенти се оспособљавају за индивидуални и тимски рад у препознавању и збрињавању кардиолошких, пулмолошких, нефролошких, ендокринолошких, гастроентеролошких, хематолошких и онколошких обољења, кроз све фазе процеса здравствене неге.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Специфичности здравствене неге на кардиолошким одељењима. Најзначајнија и најчесталија кардиолошка обољења. - Специфичности здравствене неге на пулмолошким одељењима. Најчешће и најзначајније пулмолошке болести. - Специфичности здравствене неге на хематолошким одељењима. Најчешће и најзначајније хематолошке болести. - Специфичности здравствене неге на гастроентеролошким одељењима. Најчешћа и најзначајнија гастроинтестинална обољења. - Специфичности здравствене неге на ендокринолошким одељењима. Најчешће и најзначајније ендокринолошке болести. - Специфичности здравствене неге на нефролошким и одељењима за дијализу. Најчешће и најзначајније нефролошке болести. - Специфичности здравствене неге на имунолошким одељењима. Најчешће и најзначајније имунолошке болести. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Клиничке вежбе као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају посматрање, асистирање и самостално извођење сестринских интервенција у дијагностичким и терапијским процедурама у: кардиологији, пулмологији, хематологији, гастроентерологији, ендокринологији, нефрологији и имунологији.			
Литература <i>Обавезна</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матић Ђ. Здравствена нега у интерној медицини : сестринске интервенције. Ма-Де-Јан, Београд, 2001. 2. Копитовић И. Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом саду Медицински факултет, Нови Сад, 2015. 3. Ауторизована предавања: доступна на http://vle.medical.uns.ac.rs/ <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 90	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе Теоретска настава и практичне вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	10
практична настава	20	усмени испит	60
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега заразног болесника са инфективним болестима (З2.ИФБ)			
Наставник: Милотка Ј. Фабри, Гроздана Ј. Чанак, Снежана В. Бркић, Весна С. Туркулов, Сандра И. Стефан Микић, Радослава Ж. Додер, Симиша Ђ. Севић, Томислав А. Преведен, Надица Д. Ковачевић, Славица С. Томић, Маја С. Ружић, Даниела Т. Марић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Микробиологија и имунологија (за полагање испита)			
Циљ предмета Циљ предмета Инфективне болести са негом заразног болесника је обука студената здравствене неге у препознавању и превенцији оболелих од инфективних болести.			
Исход предмета Студенти струковних студија здравствене неге би требало да овладају основним знањима из етиологије, епидемиологије, клиничке слике и неге оболелих од акутних и хроничних инфективних болести. Основе вештина: узимање сестринске анамнезе са специфичностима анамнезе из инфективних болести (анамнеза садашње болести и епидемиолошка анкета), спољашњи преглед пацијента, потреба изолације, прва помоћ и нега оболелих од заразних болести. Сестринске интервенције у превенцији заразних болести.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у здравствену негу заразног болесника са инфективним болестима. Превенција ширења заразних болести. 2. Организација и специфичности инфективних одељења. 3. Улога струковне медицинске сестре у превенцији интрахоспиталних инфекција. 4. Улога струковне медицинске сестре у серопротекцији и десензибилизацији. 5. Процес здравствене неге код бактеријских инфекција ГИТ-а. Најчешће и најзначајније бактеријске инфекције ГИТ-а. 6. Процес здравствене неге код бактеријских инфекција ЦНС-а. Најчешће и најзначајније бактеријске инфекције ЦНС-а. 7. Процес здравствене неге код тетануса и ботулизма. Тетанус и ботулизам - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 8. Процес здравствене неге код вирусних инфекција ЦНС-а. Најчешће и најзначајније вирусне инфекције ЦНС-а. 9. Процес здравствене неге код бактеријских инфекција респираторних путева. Најчешће и најзначајније бактеријске инфекције респираторних путева. 10. Процес здравствене неге код синдрома ангина. Синдром ангина- етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 11. Процес здравствене неге код пертусиса. Пертусис - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 12. Процес здравствене неге код осипних грозница. Најчешће и најзначајније осипне грознице. 13. Процес здравствене неге код вирусних инфекција респираторних путева. Најчешће и најзначајније вирусне инфекције респираторних путева. 14. Процес здравствене неге код инфективне мононуклеозе. Инфективна мононуклеоза - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 15. Процес здравствене неге код вирусних хепатитиса. Вирусни хепатитиси - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 16. Процес здравствене неге код лептоспирозе. Лептоспирозе - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 17. Процес здравствене неге код бактеријске сепсе. Бактеријске сепсе - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 18. Процес здравствене неге код ХИВ инфекције. ХИВ инфекција, СИДА - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 19. Процес здравствене неге код инфекција протозоама. Најчешће и најзначајније инфекције протозоама. 20. Процес здравствене неге код антропозооза. Најчешће и најзначајније антропозоозе. 21. Процес здравствене неге код хеморагијске грознице. - етиологија, епидемиологија и клиничка слика. 22. Процес здравствене неге код Лајмске болести. Најчешће и најзначајније инфекције изазване спирохетама. 23. Процес здравствене неге код трихинелоза. Најчешће и најзначајније паразитарне болести ГИТ-а. 24. Процес здравствене неге код тровања гљивама. Процес здравствене неге код тровања гљивама уједом змија отровница. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Организација рада сестринске службе на инфективном одељењу. 2. Медицинска документација и документација здравствене неге на инфективном одељењу. 3. Болничка јединица за лечење и негу заразних болесника. 4. Методе дезинфекције, спречавања и ширења интрахоспиталних инфекција. 5. Активна заштита од инфективних болести. 6. Пасивна заштита од инфективних болести. 7. Специфичности дијагностике заразних болести. 8. Медицинске и сестринске интервенције на одељењима инфективних болести. 9. Специфичности неге болесника са акутним и хроничним хепатитисима, лептоспирозама. 10. Специфичности неге болесника са цревним инфекцијама. 11. Специфичности неге болесника са инфекцијама ЦНС-а. 12. Специфичности неге болесника са респираторним инфекцијама. 13. Специфичности неге болесника са протозоалним инфекцијама. 14. Хеморагијске грознице. 15. СИДА.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Чанак Г. и сар. Инфективне болести за студенте здравствене неге. Медицински факултет, Нови Сад 2007 2. Максимовић М. Здравствена нега у инфектологији. Виша медицинска школа Београд 2001 <i>Допунска</i> 1. Димић Е, Јовановић Ј. Акутне инфективне болести. Медицински факултет Нови сад 2006			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: теоријска настава, практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	25	усмени испит	0 (10 ¹⁻²)
колоквијум-и	5 (0 ¹)	.....	
семинар-и	5 (0 ²) ³		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Медицинска психологија (32.МПС)			
Наставник: Олга В. Живановић, Александра Ј. Недић, Ђенђи Ш. Силађи Младеновић, Ксенија Б. Колунџија, Валентина Д. Шобот			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Етика у сестринству			
Циљ предмета Упознавање студената струковних студија здравствене неге са јединственим биопсихосоцијалним бићем човека; различитим реакцијама болесних особа на болест, као и различитим интеракцијама струковних медицинских сестара/ лекара/осталих здравствених радника и болесника.			
Исход предмета Студент стиче знање о: биопсихосоцијалном јединству човека; развоју и структури личности; различитим менталним механизмима и механизмима одбране; реаговању болесне особе на болест; психолошким аспектима у лечењу/збрињавању различитих болести; улогама струковних медицинских сестара/лекара/осталих здравствених радника; психички здравом-пожељном односу струковних медицинских сестара/лекара/осталих здравствених радника са болесником и његовом најближом околином. Студент овладава вештином комуникације са различитим групама болесника(како у односу на узраст болесника тако и у односу на болест/стање због које се збрињава); стиче могућност да упозна различите психолошке ситуације у којима ће се налазити током професионалне каријере струковне медицинске сестре и направи моделе адекватног превладавања. Рад на стицању вештина одвија се кроз радионице при чему је неопходно активно учешће студената.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Улога медицинске психологије у медицини – дефиниција и циљеви курса. – Појам болести, болесник и друштво. – Стигма, предрасуде и дискриминација. – Теорије личности. – Механизми одбране. – Ментални механизми и њихова улога– агресивност и анксиозност. – Стрес и превладавање стреса. – Личност здравственог радника (посебан осврт на струковну медицинску сестру). – Однос здравственог радника (посебан осврт на струковну медицинску сестру) и болесника/породице. – Болесно дете; адолесцент као болесник. – Одрасло животно доба; посао; хоспитализација; психосоцијални аспекти трудноће и порођаја. – Старе особе и болест; психосоцијални аспекти губитка; терминална стања, смрт и умирање. – Модели понашања у вези са здрављем. – Болесник и болест. – Тимски рад. <i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Разговор (комуникација) струковне медицинске сестре/лекара/осталих здравствених радника са болесном особом - радионица. – Здравље и болест – радионица. – Комуникација, емпатија, професионални однос– радионица. – Приступ анксиозном и агресивном пацијенту/пратњи пацијента. – Давање информација пацијенту и породици о болести. – Комуникација породичног лекара/струковне медицинске сестре/осталих здравствених радника у породици. – Припрема болесника за дијагностичке и терапијске процесе. – Односи и комуникација у тимском раду – радионица.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бергер Д Здравствена психологија. Центар за примењену психологију Београд, 1997. 2. Клаин Е. Психолошка медицина. Голден Маркетинг, Загреб, 1999. (одабрана поглавља) <i>Допунска</i> 1. Хавелка М. Здравствена психологија. Медицински факултет Свеучилишта у Загребу, 1990.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава; РР презентације; практична: радионице			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНА НЕГА СТАРИХ СА ОСНОВАМА ГЕРИЈАТРИЈЕ (32.ГЕР)			
Наставник: Синиша Ђ. Севић, Ђорђе Д. Петровић, Ержебет Ф. Ач Николић, Татјана А. Илић, Ђорђе К. Поважан, Гроздана Ј. Чанак, Невена Г. Сечен, Петар Ј. Сланкаменац, Гордана В. Девечерски, Љиљана В. Гвозденовић, Дејан Б. Сакач, Игор Ђ. Иванов, Сандра И. Стефан Микић, Весна С. Туркулов, Олга В. Живановић, Вук Д. Секулић, Александар Б. Ђурчић, Татјана Н. Ђурђевић Мирковић, Милена М. Митровић, Радослава Ж. Додер, Дејан Ђ. Иванов, Борислава Ј. Николин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљеви наставе геријатрије су упознавање студената струковних студија здравствене неге са најчешћим здравственим проблемима у геријатријској популацији уз истацање најзначајнијих разлика у клиничким манифестацијама, дијагностици и терапији болести и стања о којима су знања стекли током похађања курсева из клиничких предмета.			
Исход предмета Током похађања наставе студенти стичу сва неопходна знања из области патогенезе, клиничке слике и терапије најчешћих болести и стања која се јављају у геријатријској популацији уз истање свих специфичности ове старосне групе у односу на радно активне. Посебна пажња посвећена је значају превентивно медицинских мера и поступака као и мера депистаже које је неопходно спроводити пре свега у домовима за старе. Део наставе посвећен је кућној нези и лечењу уз начине едукације чланова породице старих којима је потребна дуготрајна или палијативна нега.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Биологија старења и здравствена заштита старих–основе различитих теорија старења уз поделе различитих старосних група, систем здравствене заштите и место старих у њему. 2. Процес здравствене неге код најчешћих болести ендокриног система у геријатријској популацији. 3. Процес здравствене неге код најчешћих болести срца и крвних судова у геријатријској популацији. 4. Процес здравствене неге код најчешћих респираторних органа у геријатријској популацији. 5. Процес здравствене неге код најчешћих малигних болести у геријатријској популацији. 6. Процес здравствене неге код најчешћих болести крви у геријатријској популацији. 7. Процес здравствене неге код најчешћих болести уринарног система у геријатријској популацији. 8. Процес здравствене неге код најчешћих болести дигестивног система у геријатријској популацији. 9. Процес здравствене неге код најчешћих болести нервног система у геријатријској популацији. 10. Процес здравствене неге код најчешћих најчешћих душевних болести у геријатријској популацији. 11. Процес здравствене неге код најчешћих и најтежих инфекција у геријатријској популацији. 12. Процес здравствене неге код најчешћих уролошких болести у геријатријској популацији. 13. Процес здравствене неге код најчешћих повреда и прелома у геријатријској популацији. 14. Процес здравствене неге код најчешћих гинеколошких болести у геријатријској популацији. 15. Рехабилитација и телесна активност старих особа – основе: раног рехабилитационог третмана и значај физичке активности код старих. <i>Практична настава:Вежбе</i> 1. Социолошки приступ старом болеснику, анамнеза и планирање здравствене неге. 2. Тријажа болесника са болестима ендокриног система, примена процеса здравствене неге уз планирање хигијенско дијететских мера у контроли дијабетеса и превенцији компликација шећерне болести. 3. Тријажа болесника са болестима срца и крвних судова уз посебан осврт на примену процеса здравствене неге код акутног коронарног синдрома и након спроведених инвазивних процедура. 4. Примена процеса здравствене неге код болесника: са хроничном опструктивном болести плућа, пнеумонијом и АРДС-ом. 5. Примена процеса здравствене неге у палијативном збрињавању. 6. Примена процеса здравствене неге код хематолошких болесника. 7. Примена процеса здравствене неге код болесника на хемодијализи. 8. Примена процеса здравствене неге код болесника са крварењима из дигестивног тракта. 9. Примена процеса здравствене неге код болесника са цереброваскуларним инzulтом. 10. Примена процеса здравствене неге код болесника са деменцијом. 11. Депистажа, вакцинација, превенција интрахоспиталног ширења инфекција, мере превенције у условима боравка у домовима за старе. 12. Примена процеса здравствене неге код болесника са сталним уринарним катетером. 13. Примена процеса здравствене неге током дијагностике и лечења болести простате. 14. Примена процеса здравствене неге након пада болесника. 15. Примена процеса здравствене неге код болеснице са метрорагијом. 16. План раног рехабилитационог третмана, рехабилитација у кућним условима, значај физичке активности.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Вукадинов Ј. Геријатрија и нега старих особа, Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2006. <i>Допунска</i> 1. Mezey DM, Fulmer T, Abraham I, Zwicker DA. Geriatric Nursing Protocols for Best Practice. Springer Publishing Comp, New York, 2003.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: теоријска и практична настава, приказна предавања, обилазак установа примарне и секундарне/терцијерне здравствене заштите, геронтолошког центра.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	55
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега неуролошког болесника са неурологијом (32. НЕУ)			
Наставник: Ксенија Е. Божић, Чонгор Ј. Нађ, Петар Ј. Сланкаменац, Ивана К. Дивјак, Мирјана Н. Јовићевић, Марија Г. Жарков, Милан Б. Цвијановић, Тамара Ј. Раби Јикић, Марија Д. Семнић, Ксенија Е. Гебауер Букуров, Александар Ш. Копитовић, Светлана С. Симић, Бојана Д. Петровачки Дејановић, Светлана М. Ружичка Калоци, Александра Ј. Лучић Прокин			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ потребних знања, вештина и умења у утврђивању потреба за здравственом негом неуролошког болесника, активно учествовање у планирању (дефинисање исхода неге и сестринских интервенција) и спровођењу здравствене неге неуролошког болесника, праћењу тј. евалуацији стања пацијента, вођењу и контроли сестринске документације и састављању отпусног писма тј. писма патронажној служби.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ теоријских и практичних знања усмерена на здравствену негу корисника оболелог од неуролошких болести са посебним нагласком на холистички, систематски и индивидуализовани приступ током боравка у болници и након отпуста кући. С обзиром на хроничитет, период рехабилитације, болест се рефлектује на живот оболелог, његову породицу, заједницу, па је због тога у наставни предмет укључена и примена знања с посебним нагласком на едукацију корисника и његове породице. Током боравка на клиничким одељењима студенти се укључују у целокупно збрињавање корисника/болесника, утврђивању њихових проблема, као и спровођењу специфичних интервенција усмерених на решавање истих.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i>		<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Развој неурологије и сестринске неге у неурологији. 2. Организација здравствене неге неуролошког болесника. Пријем и отпуст неуролошког болесника. 3. Сестринска опсервација неуролошког болесника (ниво свести, витални знаци, стање зеница, моторне, сензорне функције, стање сфинктера, способност комуникације и понашање). 4. Упознавање са дијагностичким методама у неурологији (ЕЕГ, видео ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП, ЈП, изоелектрично фокусирање ликвора, Доплер крвних судова врата, ЦТ, МРИ, ПЕТ, СПЕЦТ). 5. Епизодични поремећаји свести. Поремећаји спавања. Епилепсија и епилептички синдроми. Здравствена нега оболелих од епилепсије. Здравствене нега болесника са поремећајима спавања. 6. Главобоље, вертиго и здравствена нега болесника са главобољом. 7. Тумори ЦНС. 8. Цереброваскуларна обољења (исхемична, хеморагична) и едем мозга. Основи здравствене неге болесника са неуролошким васкуларним лезијама. 9. Неуролошки аспекти трауме нервног система. Здравствена нега болесника са краниocereбралном повредом. 10. Неуродегенеративне болести. Здравствена нега оболелог од Паркинсонове болести. 11. Демјелинизационе болести и здравствена нега оболелог од мултипле склерозе. 12. Болни синдроми у неурологији. Здравствене неге болесника са лумбалним и цервикалним болним синдромом. 13. Болести моторног неурона и полинеуропатије. 14. Болести неуромишићне спојнице и мишића. 15. Деменције и здравствене нега болесника са деменцијом. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Неуролошка анамнеза. 2. Учешће медицинске сестре у неуролошком прегледу одраслог болесника. 3. Учешће медицинске сестре у неуролошком прегледу детета. 4. Поступак пријема неуролошког болесника (хитан и заказани пријем) и отпуст. 5. Учешће медицинске сестре у неуродијагностичким процедурама (ЕЕГ, видео ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП, ЈП, изоелектрично фокусирање ликвора, Доплер крвних судова врата, ЦТ, МРИ, ПЕТ, СПЕЦТ). 6. Здравствена нега оболелих од епилепсије (сестринске интервенције, опсервација током напада и едукација болесника). 7. Здравствена нега болесника са неуролошким васкуларним лезијама (примарно, секундарно збрињавање, корективни положаји, исхрана, комуникација са болесником, рана рехабилитација, едукација). 8. Здравствена нега оболелог од Паркинсонове болести (проблеми везани за узимање лекова, сестринске интервенције, исхрана, комуникација, интервенције у кризи и едукација болесника). 9. Здравствена нега оболелог од мултипле склерозе (сестринске интервенције). 10. Здравствена нега болесника са лумбалним и цервикалним болним синдромом (сестринске интервенције, положаји болесника код акутног бола, едукација болесника и правилно држање тела). 11. Здравствена нега болесника код обољења периферних нерава (хронична полинеуропатија, полирадикулонеуритис) 12. Здравствена нега болесника са амиотрофичном латералном склерозом. 13. Здравствена нега болесника са мишићном дистрофијом, миопатијом и мијастенијом гравис. 14. Здравствена нега болесника са инфекцијама централног нервног система. 15. Здравствена нега болесника у ургентном неуролошком стању. 16. Стимулативни програм неуролошког болесника у коме кроз активности здравствене неге (тактилна стимулација, кинестетичка стимулација, орална стимулација, аудитивна стимулација и визуелна стимулација). 17. Палијативна нега у неурологији. 	
Литература <i>Обавезна</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Максимовић М. Здравствена нега у неурологији. Висока здравствена школа струковних студија Београд, 2009 2. Костић В. (уредник) Неурологија за студенте. Медицински факултет Београд, 2013 3. Бабић Ј, Матијевић М. Здравствена нега у неурологији. Јлицеј YU Маркетинг Прес Београд, 2006 			
<i>Допунска</i>			
1. Павловић ДМ. Неурологија. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Орион арт Београд, 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: ОСНОВИ РАДИОЛОГИЈЕ (32. РАД)			
Наставник: Мира Ј. Говорчин, Душан М. Хаднађев, Виктор Е. Тил, Сања С. Стојановић, Милош А. Лучић, Душко Б. Козић, Роберт Р. Семниц, Катарина М. Копрившек, Викторија А. Вучај-Ђириловић, Драгана Д. Ђилас, Драгана Д. Богдановић-Стојановић, Оливера Р. Николић, Јован Д. Ловренски, Дијана Д. Нићифоровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студента струковних студија здравствене неге са свим дијагностичким сликовним модалитетима који се примењују у савременој медицини (конвенционалне радиографске методе, ултрасонографија, компјутеризована томографија, магнетна резонанца, инвазивне и интервентне радиолошке процедуре, специфичне радиолошке технике), виртуелни прегледи у радиологији, здравствена нега болесника након инвазивних и интервентних метода и припрема за радиолошке прегледе.			
Исход предмета Усвајање актуелних теоријских и практичних знања из здравствене неге у радиологији, припрему пацијента за интервентне прегледе и процедуре као и здравствена нега болесника након инвазивних и интервентних радиолошких процедура. Студенти се оспособљавају за припрему (психичку и физичку) пацијента за конвенционалне радиолошке прегледе, ултрасонографске прегледе, прегледе компјутеризованом томографијом, МР, специфичним радиолошким техникама и виртуелним прегледима у радиологији. Стичу се и вештине за збрињавање болесника након инвазивних и интервентних радиолошких процедура			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Суштинске одреднице појма радиологије, радиолошка физика, заштита у радиологији 2. Употреба контрастног средства у радиологији и контрастне методе прегледа 3. Нормалне варијације радиолошког налаза, радиолошка слика поремећаја развоја 4. Имидинг технике у радиологији 5. Сестринске интервенције код раличитих дијагностичких метода: – Ултразвук и његова примена (интралуминални ултразвук, интраоперативни ендоскопски ултразвук) – Конвенционалне радиолошке методе – Компјутеризована томографија – Магнетна резонанца – Нуклеарна медицина – Инвазивне и интервентне радиолошке процедуре 6. Припрема болесника за радиолошке прегледе и здравствена нега болесника након инвазивних и интервентних радиолошких процедура 7. Базичне конвенционалне радиолошке процедуре и специфичне радиолошке технике, виртуелни прегледи у радиологији. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Сестринске интервенције код припреме пацијената и апаратуре за стандардне, интервентне и инвазивне радиолошке методе прегледа Упознавање студената струковних студија здравствене неге са апаратом за компјутеризовану томографију, ултрасонографију и магнетну резонанцу Сестринске интервенције код инвазивних и интервентних дијагностичких процедура Препознавање и анализа рендгенских снимака, снимака компјутеризоване томографије и добијене слике на магнетној резонанци			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бошњаковић П. Практикум клиничке радиологије. Дата статус, 2009 <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и	30		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Трансфузиолошка пракса (32.ТРФП)			
Наставник: Радмила Г. Јовановић, Светлана И. Војводић, Зорана П. Будаков Обрадовић, Јасмина Н. Грујић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Усвајање актуелних теоријских и практичних знања са основним принципима савремене трансфузијске медицине, местом и улогом струковне медицинске сестре у реализацији Националног програма прикупљања крви, националним водичима клиничке примене продуката од крви, принципима безбедне примене крви и савремене лабораторијске дијагностике у трансфузиологији; етичким аспектима и местом трансфузиологије у трансплантационој медицини.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОСНОВНИМ ПРИНЦИПИМА САВРЕМЕНЕ ТРАНСФУЗИЈСКЕ ПРАКСЕ, ПРИНЦИПИМА ДАВАЛАШТВА КРВИ И ВАСПИТНО МОТИВАЦИОНОГ РАДА У ОБЛАСТИ ДАВАЛАШТВА, ИЗБОРУ ДАВАЛАЦА И КОЛЕКЦИЈИ КРВИ, ПРОИЗВОДЊИ И ТЕСТИРАЊУ КРВНИХ ПРОДУКАТА И ЊИХОВОЈ КЛИНИЧКОЈ ПРИМЕНИ. Студенти треба да усвоје потребна знања о трансфузиолошкој лабораторијској дијагностици. Етички аспекти трансфузијске медицине и њена повезаност са здравственом негом. Студенти струковних студија здравствене неге треба да овладају вештинама: рад на мотивацији и промоцији давалаштва крви, избор добровољног даваоца; савладавање технике венепункције и колекције крви. Рад на упознавању обезбеђења безбедне трансфузије. Активно учешће у тестирањима која се према законској регулативи морају извести на узорцима крви добровољних давалаца у циљу (одређивање крвне групе АВО система и RhD антигена, одређивање крвне групе других еритроцитних крвно групних система, утврђивање присуства антитела и испитивање присуства маркера трансфузијом преносивих болести: хепатитиса Б и Ц, HIV-а и сифилиса).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Историјат трансфузијске медицине. Основни појмови у трансфузијској медицини и њени задаци. Однос према другим гранама медицине. Организација трансфузиолошке службе. 2. Етички аспекти трансфузијске медицине. Законска регулатива. 3. Давалаштво крви: принципи, организација у нашој земљи и у свету, услови за давање крви и контраиндикације. 4. Улога струковне медицинске сестре приликом избора давалаца, лабораторијских и лекарских прегледа, колекције крви. 5. Сестринске интервенције приликом конзервације крви и амбалаже, примене антикоагуланаса и оптималне адитивне солуције. 6. Сестринске интервенције приликом давања крви и компликација при давању: аутологна крв и аферезни поступци (плазмафереза, цитафереза). 7. Генетика и имунолошке основе у трансфузијској медицини, полиморфизам крвних група; еритроцитна мембрана; крвнотрупни антигени и антитела; реакција антиген-антитело, аглутинација, хемолиза, имуни одговор у трансфузиологији. 8. Сестринске интервенције приликом одређивања крвнотрупног система АВО: антигени и антитела (систем комплемента и његов значај). 9. Rhesus крвнотрупни систем: антигени, антитела, улога и значај у трансфузиологији и хемолитичкој болести новорођенчета. 10. Други еритроцитни крвнотрупни системи: MNSs, P, Kell, Kidd, Duffy, Lewis, Lutheran и њихов значај. 11. HLA систем: генетика, структура, антигени и антитела, улога и значај у трансфузији крви, трансплантацији ткива и органа, антропологији и вези са обољењима. 12. Тромбоцитни антигени, антиромбоцитна антитела и њихов клинички значај. 13. Леукоцитни антигени, антилеукоцитна антитела и њихов клинички значај. 14. Место, улога и значај трансфузионе медицине у трансплантационој медицини. 15. Улога струковне медицинске сестре приликом основних лабораторијских тестирања у трансфузијској медицини (перинатална, имунохематолошка). 16. Основни принципи селективне/усмерене трансфузије и производња крвних продуката, чување, транспорт крви, етикетирање и стандардизација продуката. 17. Сестринске интервенције приликом избора крви за трансфузију, тестови компатибилности. 18. Сестринске интервенције приликом трансфузије продуката еритроцита: врста, конзервација, избор за трансфузију и примена. 19. Сестринске интервенције у припремању, конзервацији и терапијској примени трансфузије тромбоцита. 20. Сестринске интервенције приликом примене замрзнуте свеже плазме и лекова од плазме: различити облици плазме, хумани фактори коагулације, албумини, имуноглобулини, њихова припрема, индикације за терапијску примену. 21. Криоконзервација ћелија крви; заменици крви. 22. Улога струковне медицинске сестре у спречавању настанка ризика у трансфузијском лечењу. 23. Неповољни ефекти хемотерапије и реакције на трансфузијско лечење. 24. Квалитет и безбедност у трансфузиологији; Добра произвођачка и добра лабораторијска пракса у трансфузијској медицини. 25. Обољења која се преносе трансфузијом крви: посттрансфузијски хепатитис Б и Ц, ХИВ и сифилис. 26. Аферезни терапијски поступци. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Процес здравствене неге код васпитно мотивационог рада и промоције добровољног давалаштва крви. 2. Сестринске интервенције код различитих техника одређивања крвних група АВО крвнотрупног система. 3. Сестринске интервенције код одређивања антигена Rh система, варијанте антигена Rh система (слабо и парцијално D); значај антитела Rh система, посттрансфузионе реакције и сензибилизација у трудноћи, имунолошке карактеристике MNХ. 4. Сестринске интервенције код одређивања антигена других еритроцитних крвнотрупних система: MNSs, P, Kell, Duffy, Kidd, Lewis, Lutheran. 5. HLA систем: антигени, антитела, методе испитивања. 6. Улога струковне медицинске сестре у основним судскомедицинским аспектима трансфузиологије: вештачење спорног родитељства путем еритроцитних и ХЛА антигена. 7. Сестринске интервенције приликом производње продуката од крви: еритроцита, тромбоцита, леукоцита, замрзнуте свеже плазме, криопреципитата; етикетирање, конзервација; стандардизација; контрола квалитета. 8. Специфичности здравствене неге код примене трансфузије крви, поступак у случају трансфузијске реакције, преттрансфузиона испитивања и избор крви за трансфузију. 9. Сестринске интервенције код директног и индиректног Coombs-овог тест, хладни аглутинини, антиромбоцитна и антилеукоцитна антитела. 10. Сестринске интервенције у испитивање маркера трансфузијом преносивих болести: хепатитис Б и Ц, ХИВ и сифилис: методе и тумачење резултата, алгоритам испитивања.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовановић Р, Војводић С. Ауторизована скрипта. 2. Министарство здравља Републике Србије. Национални водичи за клиничку примену крви 2005. <i>Допунска</i> 1. Гргичевић Д. Трансфузијска медицина. Медицинска наклада 1995.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања. Практични рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	
практична настава	25	усмени испит	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у болним стањима (32.3НБС)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Ненси Ј. Лалић, Јован А. Матијашевић, Драгана Д. Живковић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајковић, Драгана М. Симин, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић, Ивица Р. Лалић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Усвајање актуелних теоријских и практичних стручних знања о болу као виталном параметру и као глобалним јавно здравственим проблемом (компонентама биопсихосоцијалног феномена бола, евалуацијом и медијацијом бола).			
Исход предмета Студенти струковних студија здравствене неге треба да усвоје потребна знања о разликовању бола у односу на механизам настанка и дужину трајања, евалуацији квантитета и квалитета бола применом аналгетичких лествица. Упознавање студената са третманом бола (неопиоидни и опиоидни аналгетици, опиофобија). Упознавање студената са правом на отклањање бола као основним људским правом. Студент овладава вештином иницијалне процене бола, оцене јачине бола и третмана бола			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дефиниција бола. Бол као глобални јавно здравствени проблем. Бол као биопсихосоцијални феномен. Концепт отклањања бола као основно људско право. 2. Компоненте периферних и централних механизма бола. Класификација бола: акутни и хронични бол. Типови бола према механизму настанка: ноцицептивни, неноцицептивни, психогени 3. Специфичности здравствене неге код канцерског бола (пробој бола: инцидентни, спонтани) и End-of-life pain (бол на крају живота и палијативна медијација) 4. Специфичности здравствене неге у специјализованим установама за лечење бола. Баријере ефикасном лечењу (здравствено особље, болесник, здравствене и апотекарске службе). 5. Процес здравствене неге код евалуације бола- субјективна процена (златни стандард): Визуелна аналогна скала, Нумеричка скала, Вербална скала, са посебним освртом на вулнерабилну популацију (старије особе, деца, жене). 6. Процес здравствене неге у третману бола: - Нестероидни антиинфламаторни лекови, парацетамол (прва степеница) - Слаби опиоиди (друга степеница) - Јаки опиоиди (трећа степеница) - Коаналгетици: антидепресанти (амитриптилин) и антиконвулзанти (карбамазепин, габапентин) - Фитотерапија у третману бола 7. Сестринске интервенције код опиофобије, синдрома зависности, псеудозависности. Нежељена дејства опиоида. Злоупотреба. 8. Сестринске интервенције код мултимодалне аналгезије-оптимизација медијације бола и минимизација нежељених ефеката. 9. Улога струковне медицинске сестре у едукацији болесника, њихових породица, здравственог и фармацеутског особља. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Примена процеса здравствене неге у идентификацији бола, евалуацији јачине бола. - Примена процеса здравствене неге код употребе скала за евалуацију јачине бола. - Примена процеса здравствене неге у избору третмана лечења - Примена процеса здравствене неге код ОТС (over the counter) аналгетика, фитотерапијских средстава и информисања болесника. - Примена процеса здравствене неге код употребе неопиоидних аналгетика, опиоидних аналгетика –основни принципи СЗО - Примена процеса здравствене неге на примерима из праксе - здравствени случајеви			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бошњак С, Белеслин Д, Вучковић-Декић Љ: Фармакотерапија канцерског бола. Академија медицинских наука, Српског лекарског друштва, Београд, 2007 <i>Допунска</i> 1. Carr E, Layzell M, Christensen M. Advancing Nursing Practice in Pain Management. Wiley-Blackwell. 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	60
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега лица са посебним потребама (32.ЗН.ЛПП)			
Наставник: Шпела С. Голубовић, Драгана Т. Милутиновић, Драгана М. Симин, Сања Д. Томић, Александра М. Матић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената струковних студија здравствене неге о узроцима, преваленци, инциденци, видовима, нивоима, начину испољавања и последицама сметњи у развоју / инвалидитета. Усвајање знања неопходних за спровођење општих и специфичних поступака у оквиру здравствене неге лица са сметњама у развоју / инвалидитетом. Стицање знања и вештина у области саветовања, које омогућава активно учешће у стручном тиму за помоћ деци и одраслима са сметњама у развоју / инвалидитетом и њиховим породицама.			
Исход предмета Исход предмета је стицање основних знања о начинима, методама и значају опсервације и процене способности и функционисања деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом. Познавање примене плана и програма рада у оквиру здравствене неге деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом као и начин израде плана и програма. Овладавање практичним знањима која ће представљати основу за примену инструмената за процену стања деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом у оквиру здравствене неге и примену процедура здравствене неге код деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Деца са сметњама у развоју и одрасле особе са инвалидитетом–дефинисање популације (терминологија, класификација, узроци, преваленца). Психофизичке могућности и специфичности функционисања ове популације. Ометеност током животног доба. - Законска регулатива и класификације (Домаћи прописи, Међународна класификација функционисања, онеспособљености и здравља). Примарне и секундарне последице ометености. Нега новорођенчета са посебним потребама. - Специфичности здравствене неге детета са посебним потребама у установама за социјално збрињавање. - Специфичности здравствене неге детета са оштећењем вида. - Специфичности здравствене неге детета са интелектуалним дефицитом и удруженим обољењима. - Примена процеса здравствене неге у здравствено васпитном раду са децом са поремећајима у понашању. - Улога струковне медицинске сестре у процесу васпитања деце са посебним потребама у социјалним установама и вртићима, инклузија деце са посебним потребама у систем редовног школовања. - Улога струковне медицинске сестре у процесу социјализације деце са посебним потребама. - Сарадња струковне медицинске сестре са психо-социо-педагошким установама и специјалним педагогом у погледу здравствене неге и васпитно образовног процеса. - Опште и специфичне стратегије у раду са лицима (деца и одрасли) са сметњама у развоју/инвалидитетом, проблеми и баријере. - Сарадња струковне медицинске сестре са стручњацима и породицом - тимски рад. - Улога струковне медицинске сестре у саветовању. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Процес здравствене неге: индивидуална процена; израда протокола, анализа и интерпретација добијених података у раду са лицима са сметњама у развоју/инвалидитетом. - Анализа законских регулатива. - Посета студената струковних студија здравствене неге установама здравствене и социјалне заштите као и образовним установама и сагледавање положаја деце са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом у свим системима. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бокоњић Д., Милутиновић Д. (2011) Основи педијатријске неге. Универзитет Источно Сарајево, Медицински факултет Фоча. <i>Допунска</i> 1. Eddy, L.L. (2013) Caring for Children with Special Healthcare Needs and Their Families: A Handbook for Healthcare Professionals. Wiley-Blackwell Lewis, V. (2002). Development and Disability. NY: John Wiley & Sons.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије - студије првог степена			
Назив предмета: Прорачуни у здравственој нези (32.ПРОР)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Драгана П. Симин, Наташа С. Стојаковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање основних знања о примени прорачуна у различитим областима и моделима здравствене неге. Усвајање знања и развој вештина у примени прорачуна при извођењу основних и напредних процедура здравствене неге. Развој стручних компетенција при пружању здравствене неге пацијентима свих узрастних група и на свим нивоима здравствене заштите.			
Исход предмета Студент ће бити оспособљен да: - Начини прорачун правилно примењујући разломке, децимале, коефицијенте, проценте и пропорције. - Опише и објасни примену различитих мерних јединица у здравственој нези. - Препозна и одабере одговарајући прибор за припрему и примену прописаног облика и дозе лека. - Опише, објасни и демонстрира примену прорачуна у припреми прописане дозе лека за локалну, оралну и парентералну примену. - Опише, објасни и демонстрира правилан прорачун прописаног волумена инфузионог раствора у јединици времена за примену путем различите мануелне и електронске опреме контроле брзине протока. - Опише и објасни примену прорачуна код примене скала и скорова у процесу здравствене неге. - Графички прикаже вредности параметара прикупљених клиничким и апаратурним мониторингом. - Демонстрира примену прорачуна у процени биланса телесних течности и планирању исхране пацијента.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава (15 часова)</i> 1. Значај примене прорачуна у здравственој нези. 2. Основне математичке операције и прорачуни у здравственој нези (операције са децималним бројевима, разломци). 3. Основне математичке операције и прорачуни у здравственој нези (пропорције, претварање мерних јединица). 4. Примена прорачуна у припреми прописане дозе лека за локалну примену. 5. Примена прорачуна у припреми прописане дозе лека за оралну примену. 6. Примена прорачуна у припреми прописане дозе лека за парентералну примену. 7. Примена прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите мануелне опреме контроле брзине протока. 8. Примена прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите електронске опреме контроле брзине протока. 9. Примена прорачуна код примене скала и скорова у процесу здравствене неге. 10. Примена прорачуна у приказу и интерпретацији клиничког мониторинга. 11. Примена прорачуна у приказу и интерпретацији апаратурног мониторинга. 12. Примена прорачуна у приказу и интерпретацији бихемијског мониторинга. 13. Примена прорачуна у процени биланса телесних течности. 14. Примена прорачуна у одређивању индекса телесне масе и површине тела. 15. Примена прорачуна у планирању исхране пацијента. <i>Практична настава: вежбе (30 часова, 1 вежба се реализује током 2 часа)</i> као практични део наставе прате реализацију теоријског дела наставе и обухватају 1. Увежбавање решавања математичких задатака - операције са децималним бројевима, разломци. 2. Увежбавање решавања математичких задатака - пропорције, претварање мерних јединица. 3. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за локалну примену. 4. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за оралну примену. 5. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за парентералну примену. 6. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане дозе лека за парентералну примену. 7. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите мануелне опреме контроле брзине протока. 8. Увежбавање примене прорачуна у припреми прописане брзине протока инфузионог раствора путем различите електронске опреме контроле брзине протока. 9. Увежбавање примене прорачуна код примене скала и скорова у процесу здравствене неге. 10. Увежбавање примене прорачуна у приказу и интерпретацији клиничког мониторинга. 11. Увежбавање примене прорачуна у приказу и интерпретацији апаратурног мониторинга. 12. Увежбавање примене прорачуна у приказу и интерпретацији бихемијског мониторинга. 13. Увежбавање примене прорачуна у процени биланса телесних течности. 14. Увежбавање примене прорачуна у одређивању индекса телесне масе и површине тела. 15. Увежбавање примене прорачуна у планирању исхране пацијента.			
Литература 1. Ambrose, MS, i saradnici: Sestrinske procedure. DataStatus, Beograd, 2010. 2. Boyer, Mj.J. Math for nurses: a pocket guide to dosage calculation and drug preparation. Wolters Kluwer Health, Lippincott Williams&Wilkins, Philadelphia, 2013. 3. Shihab,P. Numeracy in nursing and healthcare: calculations and practice. Pearson Education Limited, Edinburgh, 2009.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Вербално-текстуалне методе. Метода демонстрације. Учење засновано на решавању проблему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и			
		поена	

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега хируршких болесника са хирургијом (ЗЗ.ХИР)			
Наставник: Томислав Д. Петровић, Милан С. Станковић, Драгана Д. Живковић, Миланка Р. Татић, Јелка М. Рајовић, Горан Ђ. Маленковић, Ивица Р. Лалић, Милош Д. Пајић, Лазар У. Велички, Иван М. Кухајда			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Патологија; Патофизиологија; Фармакологија; Клиничка пропедевтика; Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси (за полагање испита)			
Циљ предмета Овладавање теоретским знањем и вештинама у збрињавању болесника свих хируршких грана.			
Исход предмета Усвајање потребних знања из свих хируршких дисциплина неопходних за савладавање вештина у збрињавању хируршких болесника са аспекта здравствене неге. Овладавање практичним знањима и усвајање вештина неопходних у спровођењу здравствене неге хируршких болесника.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Принципи хируршке асепсе и антисепсе 2. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења органа дигестивног и ендокриног система 3. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија повреда органа дигестивног и ендокриног система 4. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења локомоторног апарата 5. Симптоматологија, дијагностика и терапија повреда локомоторног апарата 6. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда крвних и лимфних судова 7. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда централног и периферног нервног система 8. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда коже; принципи реконструктивне и естетски хирургије 9. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда генито-уринарног тракта 10. Симптоматологија, дијагностика и терапија обољења и повреда грудног коша и плућа 11. Симптоматологија, дијагностика и хируршка терапија обољења и повреда срца; вантелесни крвоток 12. Етиопатогенеза, класификација и одређивање стадијума малигних болести; могућности, принципи и модалитети лечења у онколошкој хирургији; принципи превенције малигних обољења 13. Специфичности хирургије развојног доба; симптоматологија и дијагностика обољења и повреда у периоду детињства 14. Дефиниција, врсте и начини трансплантације органа и ткива; трансплантација са живих давалаца; организација и медиколегални аспекти трансплантације органа Специфичности неге код трансплантације органа 15. Појам анестезије и реанимације; врсте анестезије и мониторинг хируршког пацијента; поступак са пацијентом у интраоперативном и постоперативном току <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Примена принципа асепсе и антисепсе у свакодневној хируршкој пракси 2. Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима дигестивног и ендокриног система 3. Здравствена нега пацијената са обољењима локомоторног система 4. Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама крвних и лимфних судова 5. Здравствена нега пацијената са опекотинама 6. Здравствена нега неге пацијената са хируршким обољењима и повредама генито-уринарног тракта 7. Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама грудног коша и плућа 8. Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама централног и периферног нервног 9. Здравствена нега пацијената са хируршким обољењима и повредама срца 10. Здравствена нега пацијената са малигним обољењима 11. Здравствена нега детета као хируршког пацијента 12. Здравствена нега пацијената након трансплантације органа 13. Принципи и организација рада у операционој сали 14. Принципи полуинтензивне и интензивне неге хируршких пацијената			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Терзић Н. Здравствена нега у хирургији, Лазаревац 2006. 2. Петковић С, Букуров С. Хирургија – уџбеник за медицинаре и лекаре, Медицинска књига, Београд, 1990. <i>Допунска</i> 1. Pudner R. Nursing the Surgical Patient, Elsevier 2005.			
Број часова активне наставе			Остали часови: 30
Предавања: 45	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	практични испит	25
практична настава	15	усмени испт	45
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: здравствена нега жена са гинекологијом и акушерством (33.ГИН)			
Наставник: Тихомир Р. Вејновић, Зоран М. Белопавловић, Синиша М. Стојић, Срђан Љ. Ђурђевић, Александра С. Новаков Микић, Мирјана А. Богавац, Весна Ј. Копитовић, Зорица С. Грујић, Љиљана С. Младеновић Сегеди, Аљоша Д. Мандић, Александар Б. Ђурчић, Александра М. Трнинић Пјевић, Артур Ј. Бјелица, Ђорђе С. Петровић, Ненад Б. Петковић, Ђорђе Ј. Илић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Патологија; Патофизиологија; Фармакологија; Клиничка пропедевтика; Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси			
Циљ предмета је да:			
<ul style="list-style-type: none"> - студенти стекну потребна знања из гинекологије и акушерства како би се на том темељу могла градити знања из здравствене неге у гинекологији и акушерству - формирају позитиван став према рађању како би у пракси дали свој допринос у здравствено васпитном раду са женама са циљем да их припреме за здраву трудноћу и материнство - разумеју специфичне проблеме жена у свим животним добима како би били спремни да кроз здравствену негу раде на спречавању болести и унапређењу здравља. 			
Исход предмета			
Оспособљавање студента за:			
<ul style="list-style-type: none"> - стицање теоријских знања за процену стања болесника - постављање сестринске дијагнозе, прављење плана и реализације неге, учествовање у превенцији гинеколошких обољења, дијагностици, лечењу и рехабилитацији, раду у саветовалиштима и другим гинеколошко-акушерским јединицама. 			
Примена знања у струци:			
<ul style="list-style-type: none"> - дијагностичко-терапијски поступци и скрининг методе у гинекологији- улога струковне медицинске сестре - дијагностичко- терапијски поступци у акушерству- сестринске интервенције - гинеколошки преглед, акушерски преглед, узимање брисева, карличне мере, кардиоотографија, дијагностичке методе урогинекологији и др. 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - Физиологија животних доба жене - Физиологија трудноће - Сестринске интервенције током нормалног порођаја - Нормални пуерперијум и патолошка стања у пуерперијуму - Сестринске интервенције код крварења у раној трудноћи - Сестринске интервенције код крварења у другој половини трудноће - Сестринске интервенције код хипертензивног синдрома у трудноћи - Дијабетес и трудноћа - Сестринске интервенције код болесница са пијелонефритисом - Сестринске интервенције код превременог порођаја и посттерминска трудноћа - Сестринске интервенције код патолошког порођаја - Планирање породице - Брачни стерилитет - Гумори женских полних органа (бенигни и малигни) - Сестринске интервенције код болесница са запаљенским обољењима полних органа 			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - Сестринска анамнеза и гинеколошки преглед - Сестринске интервенције у дијагностичким поступцима код откривања запаљенских обољења полних органа жене 			
<ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције код спровођења скрининг метода и дијагностичко терапијских поступака и гинекологији - Улога струковне медицинске сестре у планирању породице - Сестринске интервенције код спровођења дијагностичких метода и поступака у дечијем и адолесцентном добу - Сестринске интервенције код примене ултрасонографије у дијагностици гинеколошких обољења - Сестринске интервенције код дијагностичких поступака брачне неплодности - Сестринске интервенције код ендоскопских дијагностичких поступака у гинекологији - Сестринске интервенције код испитивања функције доњег уринарног тракта жене - Сестринске интервенције код прегледа труднице - Сестринске интервенције код примена различитих метода праћења стања плода у току трудноће - Сестринске интервенције код код дијагностичко - терапијских поступака у акушерству - Сестринске интервенције код акушерских поступака у току порођаја - Сестринске интервенције код збрињавања новорођенчета непосредно после порођаја - Сестринске интервенције код успостављања лактације и дојења - Сестринске интервенције код праћења пуерпер - Сестринске интервенције након епизиотомије - Сестринско отпусно писмо 			
Литература			
<i>Обавезна</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђурђевић С, Копитовић В, Капамација А. Гинекологија. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2015. 2. Ђурђевић С, Бујас М, Сегеди Д. Практикум из гинеколошко-акушерске дијагностике и терапије, треће прештампано издање. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2013. 3. Ђурђевић С. Матицки Секулић М, Новаков Микић А. Тест-питања и репетиторијум из гинекологије и опстетриције са прилозима. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2006. 4. Плећаш Д, Станимировић Б, Станковић А, Васиљевић М. Гинекологија и акушерство за студенте медицине. Цибид, 2006. 			
<i>Допунска</i>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Милашиновић Љ и сар. Клиничка физиологија трудноће. ИПСКК Космос, Београд 2005. 2. Динуловић Д и сар. Опстетриција I и II. Новинско-издавачка установа Службени лист СРЈ. Београд, 1996. 			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: теоријска настава и практичне вежбе на Клиници за гинекологију и акушерство.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	10 (ili 20)**
практична настава	25	усмени испт	30
колоквијум-и	5 или 0*	.....	
семинар-и	5 или 0*		

*Колоквијум и семинарски рад нису обавезни

**Ако студент нема колоквијум или није радио семинарски рад

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега детета са педијатријом (ЗЗ.ПЕД)			
Наставник: Јадранка Д. Јовановић-Привродски, Александра Р. Дороњски, Светлана Л. Сараволац-Стефановић, Марија В. Кнежевић Поганчев, Нада В. Константинодис, Георгиос Т. Константинодис, Љубица Л. Георгијевић, Анђелка П. Ристивојевић, Слободанка Б. Петровић, Драган Ј. Катанић, Олгица Б. Миланков, Александра С. Стојадиновић, Јованка Ј. Коларовић, Гордана М. Велисављевић-Филиповић, Весна Д. Стојановић, Ивана И. Кавечан, Биљана О. Милошевић, Данијела Р. Јојкић Павков, Гордана В. Вијатов-Ђурић, Слободан Д. Спасојевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Патологија; Патофизиологија; Фармакологија; Клиничка пропедевтика; Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси (за полагање испита)			
Циљ предмета Основни циљеви наставе здравствене неге су упознавање студената струковних студија здравствене неге са најчешћим здравственим проблемима у популацији узраста од рођења до 18 година уз истицање најзначајнијих разлика у клиничким манифестацијама, дијагностици, терапији и здравственој нези болести и стања о којима су знања стекли током похађања клиничких предмета.			
Исход предмета Током похађања наставе студенти стичу сва неопходна знања из области патогенезе, клиничке слике и терапије најчешћих болести и стања која се јављају у узрасту од рођења до 18 година уз истицање свих специфичности ове групе. Посебна пажња посвећена је значају нези болесника превентивно медицинских мера и поступака. Део наставе посвећен је кућној нези и лечењу уз начине едукације чланова породице. Током наставе стичу се вештине примене појединих фаза процеса здравствене неге: приступ болеснику узраста од рођења до 18 година, тријажа оболелих, планирање здравствене неге у условима болничког лечења амбулантног или продуженог лечења. Стицање вештина спровођења планираних сестринских интервенција код здравог и болесног детета.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Сестринске интервенције у пренаталној дијагностици. 2. Специфичности здравствене неге код деце са урођеним поремећајима метаболизма. 3. Специфичности здравствене неге у неонатологији. 4. Сестринске интервенције у праћењу раста и развоја. 5. Основни принципи исхране здравог и болесног детета. 6. Специфичности здравствене неге деце са поремећајима исхране. 7. Специфичности здравствене неге деце са ендокриним обољењима. 8. Специфичности здравствене неге у педијатријској гастроентерологији. 9. Специфичности здравствене неге на педијатријским пулмолошким одељењима. 10. Специфичности здравствене неге на педијатријским кардиолошким одељењима. 11. Специфичности здравствене неге на педијатријским имунолошким одељењима. 12. Специфичности здравствене неге на педијатријским хематолошким одељењима. 13. Специфичности здравствене неге на одељењима неуропедијатрије. 14. Специфичности здравствене неге на педијатријским нефролошким одељењима. 15. Специфичности здравствене неге деце адолесцентне доби. 16. Специфичности здравствене неге деце код тровања. Сестринске интервенције током реанимације детета и код најчешћих ургентних стања у педијатрији. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Сестринске интервенције у нези здравог новорођенчета. Природна исхрана – дојење и техника подоја. 2. Сестринске интервенције у нези одојчета, храна у првој години живота. 3. Сестринске интервенције код болесног новорођенчета. Превенција и сузбијање интрахоспиталних инфекција. 4. Сестринске интервенције код дијагностичких и терапијских процедура у неонатологији. 5. Сестринске интервенције у нези деце са поремећајима исхране. Сестринске интервенције код ентална и парентералне исхране деце. 6. Сестринске интервенције код деце са обољењима кардиоваскуларног система. 7. Сестринске интервенције код деце са обољењима бубрега и мокраћних путева. 8. Сестринске интервенције код деце са болестима крви. 9. Сестринске интервенције код деце са обољењима гастроинтестиналног тракта и обољењима јетре. 10. Сестринске интервенције код деце са болестима респираторног система. 11. Сестринске интервенције код деце оболеле од дијабетес мелитуса. 12. Сестринске интервенције код деце са имунолошким поремећајима, алергијским и реуматским обољењима. 13. Сестринске интервенције код деце са обољењима ЦНС-а. 14. Сестринске интервенције код деце са генетским поремећајима. 15. Сестринске интервенције код критично оболелог детета. Сестринске интервенције код интоксикација.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовановић Привродски Ј. (уредник). Педијатрија. Медицински факултет Нови Сад, 2012. 2. Маринковић Љ. Здравствена нега у педијатрији. Г.А.Д. Београд, 2003. <i>Допунска</i> 1. Рончевић Н, Вукавић Т. и сар. Педијатријска пропедевтика. Футура, Петроварадин 2005.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега психијатријског болесника са психијатријом (ЗЗ.ПСХ)			
Наставник: Гордана Јб. Мишић-Павков, Олга В. Живановић, Александра Ј. Недић, Мина М. Цвјетковић Бошњак, Александра С. Дицков, Светлана М. Ивановић Ковачевић, Зоран М. Гајић, Ђенђи Ш. Силађи Младеновић, Весна И. Васић, Борис Т. Голубовић, Владимир А. Кнежевић, Ксенија Б. Колунџија, Валентина Д. Шобот			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са специфичностима психијатрије као медицинске гране и психијатријских пацијената. Препознавање одређених менталних поремећаја и овладавање аспектима њиховог збрињавања и здравствене неге.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ПОЈЕДИНАЧНИМ МЕНТАЛНИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА И ЊИХОВОМ ЗБРИЊАВАЊУ, као и неговању особа оболелих од одређених менталних поремећаја. Овладавање вештинама комуникације са особама оболелим од менталних поремећаја, постављање сестринске дијагнозе и спровођења сестринских интервенција код особа оболелих од менталних поремећаја.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Развој психијатрије и класификација менталних поремећаја. – Стигма, етика и рад са психијатријским пацијентима. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код органски менталних поремећаја. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код болести зависности. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код шизофренија и њој сличних поремећаја. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код поремећаја. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код анксиозних поремећаја. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код психијатријских поремећаја у дечјем добу и адолесценцији. – Специфичности здравствене неге, етиологија и клиничка слика код суицидалног пацијента. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Разговор са психијатријским болесником и његовом породицом. – Психоедукација. – Сестринске интервенције код особе са органским менталним поремећајем. – Сестринске интервенције код особе оболеле од неке од болести зависности. – Сестринске интервенције код шизофреног болесника. – Сестринске интервенције код особе оболеле од неког од поремећаја расположења. – Сестринске интервенције код особе са анксиозним поремећајем. – Сестринске интервенције код деце и адолесцената оболелих од менталних поремећаја. – Сестринске интервенције код суицидалног пацијента.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Недић А, Живановић О. (уреднице). Психијатрија. Медицински факултет Нови Сад, 2009. 1. Ковачевић К., Добрашиновић Д. Психијатријска здравствена нега. Институт за ментално здравље Београд, 1999. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Теоретска и практична			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Организација и управљање у здравственој нези (ЗЗ.ОРГ)			
Наставник: Бранислава С. Брестовачки, Јелка М. Рајовић, Сања Д. Томић, Јован А. Матијашевић, Драгана П. Симин, Ненси Ј. Лалић, Ивица Р. Лалић, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић, Драгана Т. Милутиновић, Илија М. Андријевић, Драгана Д. Живковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Развој професионалне медицинске сестре која ће бити способна да одговорно и ефикасно обавља функцију организовања и управљања у сестринској пракси засновану на етичким принципима и сталном праћењу најновијих достигнућа			
Исход предмета Знања потребна за организовање и управљање у сестринској пракси Вештине вођења и организовања ефикасних тимова у пракси медицинских сестара			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Општи аспекти руковођења и управљања у сестринству. - Руковођење /лидерство и теорије лидерства. - Мотивација, теорије мотивације. - Управљање конфликтом. - Комуникација у организацији сестринске службе. - Кадровска функција и кадровска политика у сестринству. Менторство у сестринству. - Организовање сестринске службе. - Делегирање послова у организацији службе здравствене неге. - Организациони модели здравствене неге. - Стандардизовани садржаји здравствене неге. - Спровођење контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге и услуга у сестринској пракси. - Процена успешности рада. - Етички елементи руковођења и управљања у сестринству. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Функције управљања у сестринској служби. - Задаци лидера у организацији сестринске службе. - Начини за мотивисање у сестринству. - Модели решавања конфликта. - Имплементација стандардизоване (S-B-A-R) комуникације - Пријем, увођење у посао и програми за едукацију младих сестара. - Подела рада и задаци сестара-менаџера на свим нивоима управљања - Делегирање послова у сестринству. - Планирање у сестринству, значај сестринства у планирању промена - Категоризација болесника, сестринске функције, аутономија сестара. - Документација здравствене неге. - Процена задовољства корисника и запослених сестара. - Професионални елементи руковођења и управљања у сестринству. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Миловић Љ. Организација здравствене неге са менаџментом. Научна КМД. Београд 2004. <i>Допунска</i> 2. Rebecca Patronis Jones. Nursing leadership and management: theories, processes and practice. F.A. Davis Company. Philadelphia, 2007			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије првог степена			
Назив предмета: Социјална медицина (ЗЗ.СЦМ)			
Наставник: Ержебет Ф. Ач Николић, Светлана Т. Квргић, Весна П. Мијатовић Јовановић, Снежана Н. Укропина, Оља Т. Нићифоровић Шурковић, Соња Љ. Шушњевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: -			
Циљ предмета: Упознати студенте са мерама, нивоима и организацијом здравствене заштите и оспособити их за примену социјално медицинског приступа у будућој пракси.			
Исход предмета: Познавање специфичности јавног здравља, разумевање и вредновање здравственог стања становништва познавање класификационих система у здравству, разумевање функционисања система здравствене заштите и специфичности менаџмента у здравству, познавање здравствене политике			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и дефиниција социјалне медицине. Здравље и квалитет живота. Друштвена брига о здрављу. Комуникација у здравству. Здравствена заштита. Социјалне неједнакости у здрављу и остваривању здравствене заштите. Вулнерабилне категорије. Здравствена политика. Критеријуми за процену социјално медицинског значаја здравствених проблема.Методологија превенције и контроле масовних незаразних болести. Системи здравствене заштите у свету. Програмирање здравствене заштите. Улога здравствених установа и здравствених радника у систему здравствене заштите. Здравствена технологија. Квалитет здравствене заштите. Класификациони системи и стандарди у здравству. Менаџмент у здравству. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад -			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јаковљевић Ђ, Грујић В, уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2014. <i>Допунска</i> 1. Симић С. и сар. Социјална медицина – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Београду. 2012. 2. Стаматовић М, Јаковљевић Ђ, Легетић Б, Мартинов Цвејин М. Здравствена заштита и осигурање. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; 1996. 3. Јевтић М, Ач Николић Е, уредници. Јавно здравље за студенте стоматологије. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет, Нови Сад, 2011			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 0	Други облици наставе: 0	
Методе извођења наставе: Предавања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у дерматовенерологији (ЗЗ.ЗН.ДЕР)			
Наставник: Марина А. Јовановић, Слободан Н. Стојановић, Зорица Т. Гајиновић, Милан Б. Матић, Соња Т. Прћић, Зоран Н. Голушин, Александра М. Петровић, Милана Ђ. Ивков-Симић, Љуба М. Вујановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Усвајање актуелних теоријских и практичних стручних знања из здравствене неге и збрињавања дерматовенеролошких болесника и оспособљавање да стечена знања примене у професионалном раду струковне медицинске сестре на свим нивоима здравствене заштите. Научити студенте здравствене неге основним принципима клиничког препознавања, методама дијагностиковања и лечења дерматолошких болести, специфичностима неге дерматовенеролошких болесника, и основним мерама превенције како контагиозних обољења тако и дерматолошких болести насталих имунолошким или другим механизмима и омогућити им савладавање вештина неге дерматовенеролошког болесника.			
Исход предмета Студент треба да усвоје потребна знања о основним принципима клиничког препознавања, методама дијагностиковања и лечења дерматолошких болести, специфичностима неге дерматовенеролошких болесника, и основним мерама превенције. Студенти се оспособљавају за индивидуални и тимски рад у препознавању и збрињавању дерматовенеролошких болесника, процену потребе за изолацијом и начинима спровођења изолације, основама дијагностичке методологије у дерматовенерологији, превенција неких дерматовенеролошких болести, организација рада сестринске службе на дерматовенеролошким одељењима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Основе дерматологије (ефлоресценције, анамнеза, помоћне методе дијагностике) - Специфичности здравствене неге код паразитних и гљивичних инфективних болести коже. - Специфичности здравствене неге код бактеријских инфективних болести коже. - Специфичности здравствене неге код вирусних инфективних болести коже. - Специфичности здравствене неге код алергијских болести: екцем (контактни, atopијски дерматитис) - Специфичности здравствене неге код алергијских болести: уртикарија, ангиоедем - Процес здравствене неге код булозне дерматозе - Процес здравствене неге код еритродермија - Процес здравствене неге код псоријаза, лихен, мултиформних и нодозних еритема - Процес здравствене неге декубиталне улцерације коже - Процес здравствене неге циркулаторне болести коже - Процес здравствене неге код тумора коже, основни принципи рада у дерматохирургији - Процес здравствене неге код промена на слузницама у склопу дерматовенеролошких болести - Специфичности здравствене неге код полно преносивих болести <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Основе рада у дерматологији (практични рад, препознавање ефлоресценција, помоћне методе дијагностике) - Специфичности здравствене неге болесника са паразитним и гљивичним болестима коже - Специфичности здравствене неге болесника са бактеријским инфекцијама коже - Специфичности здравствене неге болесника са вирусним инфекцијама коже - Специфичности здравствене неге болесника са екцемом (контактни, atopијски дерматитис) - Специфичности здравствене неге болесника са алергијским болестима: уртикарија, ангиоедем - Специфичности здравствене неге болесника са булозним дерматозама - Специфичности здравствене неге болесника са еритродермијом - Специфичности здравствене неге болесника са хроничним дерматолошким болестима - Специфичности здравствене неге и превенција декубиталних улцерација коже - Специфичности здравствене неге болесника са циркулаторним болестима коже - Специфичности здравствене неге у дерматохирургији - Специфичности здравствене неге болесника са променама на слузницама - Специфичности здравствене неге болесника са полно преносивим болестима			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Лалевић-Васић Б. и сар. Дерматовенерологија са пропедевтиком, уџбеник за студенте медицине, III измењено и допуњено издање. Савремена администрација а.д, Београд, 2006. <i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: предавања; вежбе, други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	35
практична настава	15	усмени испит	35
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у ванредним приликама (ЗЗ.ВАНР)			
Наставник: Драгана Д. Живковић, Илија М. Андријевић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајовић, Ђоран Ђ. Маленковић, Ивица Р. Лалић, Милош Д. Пајић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је обука студената струковних студија здравствене неге у препознавању ситуација масовног повређивања и збрињавању повређених у ванредним приликама и у ситуацијама масовног повређивања.			
Исход предмета Студенти струковних студија здравствене неге би требало да усвоје потребна знања о могућим здравственим проблемима приликом масовних повређивања, и о интеракцији локалних, државних и савезних система у случају катастрофе. Студент овладава вештинама у збрињавању пацијената у ванредним приликама и у ситуацијама масовног повређивања, у здравственим установама, и ван њих.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинисање појмова: ванредна ситуација, ванредне околности, катастрофе и масовно повређивање; врсте потенцијалних катастрофалних догађаја. - Улога струковне медицинске сестре у организовању одговора у масовним инцидентима. - Интеракција између локалних, државних и савезних система у случају катастрофа, као и ауторитета у систему јавног здравља. Место, улога и организација здравствене службе у ванредним приликама. - Масовно повређивање - прва помоћ, тријажа, успостављање приоритета, безбедан транспорт повређених - Специфичности здравствене неге код збрињавања политрауматизованог пацијента и трауматски шок. - Специфичности здравствене неге код збрињавања пацијента са повредом главе. - Специфичности здравствене неге код збрињавања пацијента са повредама грудног коша, абдомена и уrogenиталног система. - Специфичности здравствене неге код збрињавања пацијента са повредама екстремитета, бласт и краш повредама. - Специфичности здравствене неге код збрињавања пацијента са ратном раном. - Специфичности здравствене неге код збрињавања пацијента са опекотинама. - Специфичности здравствене неге код збрињавања посебно осетљиве популације (деца, труднице, стари) - Познавање општих етичких, правних, културних, духовних и социјалних норми у условима масовног повређивања. - Психолошко-психијатријски аспекти у ванредним околностима. - Епидемиолошке консеквенце масовних повређивања. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Улога струковне медицинске сестре код различитих катастрофа и масовних несрећа - Основна начела комуникације са медијима и посебним групама укљученим у организован одговор током масовних несрећа и катастрофа - Улога струковне медицинске сестре код основних мера заштите заједнице: документација, карантин, изолација, евакуација - Место и улога струковне медицинске сестре у систему управљања у ванредним околностима - Улога струковне медицинске сестре код брзе процена стања повређених, организација пријема већег броја повређених, и дефинитивно збрињавање - Примена одговарајућих терапијских мера и сестринских интервенција код политрауматизованог пацијента - Улога струковне медицинске сестре код процене неуролошког стања и мускулоскелетног система - Улога струковне медицинске сестре код процене респираторног, кардиоваскуларног, уrogenиталног, гастроинтестиналног система - Примена одговарајућих терапијских мера код различитих катастрофа и масовних несрећа и здравствена нега повређених - Специфичности здравствене неге у третману ратне ране са посебним освртом на препознавање узрока повреде (биолошко, хемијско, ватрено, нуклеарно оружје) - Здравствена нега пацијената са опекотинама у околностима масовног повређивања - Улога струковне медицинске сестре у идентификовању и збрињавању посебно осетљивих група током катастрофа и масовних несрећа - Права и одговорности повређених у току и после катастрофа и масовних несрећа - Основне стратегије за ублажавање психолошких реакција на катастрофе и масовна повређивања - Могући здравствени проблеми при излагању загађеним водама, ваздуху и храни 			
Литература <i>Обавезна</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Павловић А. Кардиопулмонално церебрална реанимација, Обележја, Београд, 2007 2. Драговић М., Тодорић М.: Ургентна и ратна хирургија, Веларта Београд 3. Вагонски S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010. 4. Закон о ванредним ситуацијама – Министарство унутрашњих послова Републике Србије, доступно на: http://www.mup.gov.rs. <i>Допунска</i> <ol style="list-style-type: none"> 3. Introduction to Disaster Management - доступно на: http://www.col.org/SiteCollectionDocuments/Disaster_Management_version_1.0.pdf 			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у процесу рехабилитације (ЗЗ.РЕХ)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Драгана Т. Милутиновић, Светлана Ј. Поповић-Петровић, Снежана Т. Томашевић Тодоровић, Сања Д. Томић, Драгана П. Симин, Горан Ђ. Маленковић, Ивица Р. Лалић, Милош Д. Пајић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ потребних знања о нормалном функционисању локомоторног система, о физиолошком покрету и практичној примени покрета у терапијске сврхе.			
Исход предмета Теоријска и практична знања о физиолошком покрету. Практична примени покрета у терапијске сврхе. Улога струковне медицинске сестре у промовисању активности свакодневног живота, мобилности и коришћењу помагала. Овладавање вештинама за самосталну процену и утврђивање функционалне способности пацијената. Оспособљавање студената за: - едукацију и обуку пацијената у примени различитих помагала за АДЖ, - одржавање усправног става и кретање - вођење документације здравствене неге у процесу рехабилитације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Улога и место струковне медицинске сестре у процесу рехабилитације кроз различите периоде. - Основе здравствене неге у рехабилитацији: свеобухватност, персонализација, холизам. - Улога и место струковне медицинске сестре у интердисциплинарном прегледу приступа у едукацији, дијагностици, терапији и рехабилитацији. - Биофизички и психосоцијални појмови у здравственој нези током процеса рехабилитације. - Утицај оштећења, неспособности и хендикеп на укупни животни статус и квалитет живота пацијената. - Улога струковне медицинске сестре у секундарној превенцији код особа са нарушеном функционалном способношћу. - Улога струковне медицинске сестре у терцијарној превенцији код особа са нарушеном функционалном способношћу. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> - Непокретни и покретни зглобови, врсте покрета у зглобовима. - Процес здравствене неге код замора (ефекат на функционалну способност пацијената). - Процес здравствене неге у рехабилитацији болесника са вертебралним синдромом - Улога струковне медицинске сестре у примени пасивних вежби за одржавање пуног обима покрета у зглобовима горњих и доњих екстремитета - Улога струковне медицинске сестре у практичној примени инструмената за утврђивање функционалног статуса пацијената - Процес здравствене неге у рехабилитацији особа са лезијом медуле спиналис - Процес здравствене неге у рехабилитационом третману болесника са хемиплегијом. - Улога струковне медицинске сестре у обуци пацијената за коришћење помагала за одржавање усправног става - Процедуре физиотерапијске подршке у здравственој нези: примена троугласте мараме, израда и постављање оковратника, бандажирање, примена завоја и удлага. - Специфичности болесничке јединице у физиотерапији: превентивно корективна помагала, помагала за одржавање усправног става и кретање (штап, штаке, колица) - Превенција оштећења кичменог стуба у професионалном раду медицинске сестре. - Специфичности здравствене неге код пацијената са претећом или задесном ампутацијом екстремитета			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Коњикушић В, Коцев Н. Здравствена нега у процесу рехабилитације, Београд 2005. 2. Вагонски S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус, 2010 <i>Допунска</i> 4. Gulanick M, Myers J. L. Nursing Care Plans-Nursing Diagnoses and Intervention. 6th edition 2007, Elsevier, Mosb			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије; студије првог степена			
Назив предмета: Заштита у радној средини (ЗЗ.ИЗБ2МРД)			
Наставник: Иван М. Миков, Бела Ј. Прокеш, Мирјана Главашки-Краљевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Образовање у области заштите здравља радника и мера заштите на раду.			
Исход предмета Студенти треба да стекну знања из области професионалних штетности и оштећења здравља, превентивним здравственим прегледима, физиологије рада, професионалне токсикологије, професионалног трауматизма и здравствене заштите одређених категорија радне популације. Студенти треба да стекну вештине које се односе на: услове радне средине, превенцију професионалних обољења и повреда на раду, превенцију неспособности за рад и примену превентивних мера заштите на раду.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет и задаци медицине рада 2. Основни појмови физиологије рада 3. Професионални стрес 4. Утицај услова рада на здравље жене и омладине и мере заштите 5. Зрачења у радној средини 6. Професионална респираторна обољења 7. Професионална тровања – метали, токсични гасови, органски растварачи, пестициди 8. професионални трауматизам 9. Болести у вези са радом 10. Карактеристике услова рада у здравству и мере заштите 11. Улога струковне медицинске сестре у промоцији здравља на радном месту <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Професионалне штетности и ризици радног места 2. Микроклима радне средине 3. Бука у радној средини 4. Аерозагађење радне средине 5. Мере заштите на раду 6. Превентивни лекарски прегледи радника 7. Листа професионалних обољења 8. Професионална оштећења јонизујућим зрачењем 9. Професионални вирусни хепатитиси 10. Професионална бронхијална астма 11. Професионална тровања органским растварачима 12. Професионална тровања пестицидима 13. Професионална обољења коже 14. Повреде на раду 15. Болести у вези са радом			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Миков М, Миков И. Медицина рада. Нови Сад: <i>Ortomedics</i> , 2007. 2. Миков М. Практикум из медицине рада. Нови Сад: <i>Ortomedics</i> , 2006. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	55
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије - студије првог степена			
Назив предмета: Безбедност болесника у сестринској пракси (ЗЗ.БЕЗБ)			
Наставник: Драгана Т. Милутиновић, Илија М. Андријевић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јелка М. Рајовић, Драгана П. Симин, Сања Д. Томић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Оспособљавање студената струковних студија здравствене неге за планирање, организовање и пружање квалитетне и безбедне здравствене услуге			
Исход предмета СТИЦАЊЕ основних и проширених знања из области безбедности болесника. ПРЕПОЗНАВАЊЕ потреба за унапређење и значај безбедности болесника у здравственим установама у свакодневној пракси.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Улога струковне медицинске сестре у безбедности болесника 2. Показатељи безбедности болесника 3. Култура безбедности болесника 4. Савремени концепт организационе структуре у клиничко болничкој пракси 5. Етички и правни аспекти безбедности болесника у здравственим установама 6. Безбедност болесника у пракси медицинских сестара 7. Грешке у спровођењу терапије лековима 8. Улога струковне медицинске сестре у преношењу информација и безбедност болесника 9. Примена савремене технологије и безбедност болесника 10. Последице професионалних грешака по здравствене раднике 11. Мере превенције нежељених догађаја у клиничко болничкој пракси <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Улога струковне медицинске сестре у процени безбедности болесника у здравственим установама 2. Улога струковне медицинске сестре у процени ризика за безбедност болесника 3. Улога струковне медицинске сестре у унапређењу културе безбедности болесника у здравственим установама 4. Системски и индивидуални фактори који утичу на безбедност болесника 5. Улога струковне медицинске сестре у комуникацији са пацијентима о насталим професионалним грешкама здравствених радника 6. Специфичности здравствене неге у безбедном спровођењу терапије лековима 7. Улога струковне медицинске сестре у стандардизованој комуникацији 8. Примена савремене технологије у превенцији нежељених догађаја 9. Суочавање струковне медицинске сестре са својим професионалним грешкама као и са грешкама колега 10. Улога струковне медицинске сестре у имплементацији мера превенције нежељених догађаја у клиничко болничкој пракси			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Безбедност болесника у сестринској пракси – скрипта у припреми <i>Допунска</i> 1. Hughes RG. Patient Safety and Quality: An Evidence-Based Handbook for Nurses, Agency for Healthcare Research and Quality. AHRQ Publication No. 08-0043 April 2008 http://www.ahrq.gov 2. Kohn LT, Corrigan JM, Donaldson, MS. To err is human: Building a safer health system. Washington, Institute of Medicine publication 2000. Dostupno na: www.nap.edu			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Нега у примарној здравственој заштити и породици (ЗЗ.ПОР)			
Наставник: Јован А. Матијашевић, Александра М. Матић, Ненси Ј. Лалић, Матилда А. Војновић, Душица Б. Ракић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са специфичностима здравствене неге у примарној здравственој заштити и породици. Организација примарне здравствене заштите и кућног лечења и неге. Улога превентивног и тимског рада у примарној здравственој заштити и породичној медицини.			
Исход предмета По завршетку наставе студент мора да зна организацију рада примарне здравствене заштите дома здравља и примену здравствене неге у општој медицини, педијатрији, гинекологији, патронажној, теренској и служби кућног лечења. Студент мора да прикаже рад струковне медицинске сестре од пријема болесника, сестринске дијагнозе, тријаже и збрињавање пацијената у амбуланти примарне здравствене заштите. Прикаже рад патронажне сестре и профил и задатке породичне медицинске сестре, као и здравствену, социјалну и психолошку негу у кућним условима. Тимски рад у породичној медицини, повезивање са секундарном и терцијалном здравственом заштитом као и свим субјектима у друштвеној заједници који могу да допринесу унапређењу здравља оболелих и њихових породица.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Процене здравља и болести код појединца, породице и заједнице у циљу мултидимензионалне процене здравственог стања као основ за планирање примарне здравствене неге 2. Дом здравља, карактеристика примарне здравствене заштите, превенција и нивои превенције 3. Основне методе рада медицинских сестара у јединицама примарне здравствене заштите 4. Најчешће дијагностичке и терапијске процедуре медицинске сестре у службама примарне здравствене заштите 5. Здравствена нега у породици. 6. Здравствена нега у кући. 7. Служба кућног лечења и теренска служба. 8. Поливалентна патронажна служба. 9. Улога струковне медицинске сестра у: - здравственој заштити детета, - здравственој заштити трудница и жена у генеративном добу, - здравственој заштити у геронтолошком добу, - превенцији масовних незаразних болести, - превенцији болести зависности. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Пријем болесника, сестринске дијагнозе, тријаже и збрињавање пацијената у амбуланти примарне здравствене заштите. 2. Садржај рада струковне медицинске сестре и опрема за рад у патронажној служби, кућном лечењу и осталим службама примарне здравствене заштите. 3. Сестринске интервенције у подучавању у примарној здравственој заштити и породици (примена наставних метода).			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Бојковић Н. Здравствена нега у примарној здравственој заштити. Кодеф Београд, 2002. 2. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић Љ. Здравствена нега и савремено сестринство. Научна књига Београд, 2002. 3. Ракић Д, Петровић Ђ. Здравље деце и адолесцената - приручник за праћење здравственог стања и унапређења здравља деце и адолесцената. Нови Сад, 2006; 11-50; 57-158. <i>Допунска</i> 1. Potter AD, Perry GA. Fundamentals of nursing. 6th edition. Evolve Elsevier Mosby, 2005			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска предавања, видеопрезентација, практична настава и радионице. Самосталан рад у наставним базама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава	30	усмени испит	10
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Исхрана и медицинска нутритивна терапија (ЗЗ.ДИЈ)			
Наставник: Марија Р. Јевтић, Јелена М. Бјелановић, Сања Р. Бијеловић, Милка Б. Поповић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Хигијена, Здравствено васпитање			
Циљ предмета Оспособљавање струковних медицинских сестара (техничара) за планирање исхране и организацију припреме и расподеле obroка у здравственим установама на основама добре хигијенске праксе			
Исход предмета Знања - Проучавање физиолошких улога и потреба у енергији, хранљивим и заштитним материјама здравих и болесних људи. Руковођење ризиком у припреми и расподели хране у здравственим установама на свим нивоима здравствене заштите. Вештине - Планирање исхране здравих и болесних људи, добра хигијенска пракса, припреме и расподеле obroка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ul style="list-style-type: none"> - Исхрана и здравље. Енергетске потребе. - Хранљиве материје: протеини, масти, угљени хидрати. - Хидросолубилни и липосолубилни витамини. - Минерали: макроелементи и микроелементи. - Анкета и план исхране. - Хигијена намирница анималног и вегетабилног порекла. Дијететски производи. Биотехнологија хране. Органски произведена храна. - Здравствена безбедност хране. - Болести преносиве храном. - Добра хигијенска пракса припреме и расподеле obroка у здравственим установама. - Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ) болести недовољне исхране. - Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ) болести преобилне исхране. - МНП и МНТ малигну болести. МНП и МНТ ментално условљених поремећаја узимања хране. - Физичка активност и здравље. Увођење основних поставки МНП и МНТ у здравствене установе. - Целодневни програм исхране. - Пример МНП и МНТ за одређену болест и обезбеђење здравствене безбедности одређеног програма исхране. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Антропометријска мерења и израчунавања. Одређивање енергетских потреба. - Одређивање потреба у хранљивим материјама. - Одређивање потреба у заштитним материјама: витамини. - Одређивање потреба у заштитним материјама: минерали. - Анкета и план – вежба припрема. Анкета исхране – Израда семинарског рада. - План исхране и Анкета исхране – приказ студентских семинарских радова. - Здравствена безбедност хране - Санитарно-хигијенски поступци превенције и/или епидемиолошке потврде алиментарних инфекција и интоксикација. - Примена НАССР система у здравственим установама: модел и приказ плана. - Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ). - Нутритивни водичи и њихова практична примена. - МНП и МНТ болести недовољне и преобилне исхране. МНП и МНТ малигну болести. МНП и МНТ ментално условљених поремећаја узимања хране. - Целодневни програм исхране. - Пример МНП и МНТ за одређену болест – самостални рад. - Целодневни програм исхране. 			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Новаковић Б, Миросављевић М, Јевтић М. Хигијена исхране. Медицински факултет у Новом Саду. 2005. <i>Допунска</i> 1. Новаковић Б, Грујић В. Хигијена и здравствено васпитање. Медицински факултет у Новом Саду, 2005. 2. Министарство здравља Републике Србије. Водич добре праксе у области санитарног надзора. Београд, 2005. 3. http://www.efsa.europa.eu 4. http://www.codexalimentarius.net 5. http://ec.europa.eu/food 6. http://www.who.int 7. http://www.eufic.gov 8. http://www.cdc.gov			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, семинари			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит - практични	35
практична настава	5	усмени испит	35
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Мултидисциплинарна интензивна здравствена нега (ЗЗ.МИН)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Драгана Т. Милутиновић, Томислав П. Цигић, Љиљана М. Андријевић, Светлана Ј. Поповић-Петровић, Драгана Д. Живковић, Бранислава С. Брестовачки Свитлица, Јован А. Матијашевић, Ненси Ј. Лалић, Александра М. Матић, Драгана П. Симин, Сања Д. Томић, Горан Ђ. Маленковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Фармакологија; Клиничка пропедевтика; Здравствена нега у клиничко-болничкој пракси; Радиологија (за полагање испита)			
Циљ предмета Основни циљеви едукације из Мултидисциплинарне интензивне здравствене неге су усвајање актуелних теоријских и практичних (спретност, снажљивост) стручних знања из области интензивне здравствене неге критично оболелог/повређеног и оспособљавање да стечена знања примене како у професионалном тако и у научно-истраживачком раду. Развој критичког мишљења, самосталности у спровођењу здравствене неге, спровођењу појединих дијагностичких и терапијских процедура и развој способности за тимски рад			
Исход предмета Студент треба да зна да опише клиничка стања у којима је потребно спроводити мултидисциплинарну интензивну здравствену негу. Студент стиче вештине основних и напредних мера кардиопулмонарне реанимације, мониторинга и здравствене неге неге критично оболелог/повређеног.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основне карактеристике интензивног лечења и интензивне здравствене неге. 2. Ваздушни пут (<i>airway</i>), дисање, циркулација: процена адекватности, вентилаторна и циркулаторна потпора. 3. Нумерички системи (скор системи) за процену стања критично оболелог/повређеног. 4. Кардиоциркулаторни застој, постреанимациона болест, мождана смрт. 5. Специфичности здравствене неге код критично оболелог повређеног: - са акутним циркулаторним поремећајима, - са акутним поремећајима респираторног система, - са акутним поремећајима кардијалне функције, - са акутним поремећајима бубрежне функције, - са акутним поремећајима ендокрине функције, - са поремећајима централног нервног система: 6. Специфичности интензивне здравствене неге код трауматизованих и опечених пацијената. 7. Специфичности интензивне здравствена нега акутно интоксикованих пацијената. 8. Специфичности интензивне здравствене неге у педијатрији. 9. Рана рехабилитација у јединици интензивне терапије. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Прехоспитални/хоспитални приступ критично оболелом/повређеном. 2. Ваздушни пут (<i>airway</i>) - протекције ваздушног пута - вежбе на манекену. 3. Дисање и артефицијелна вентилаторна потпора. 4. Циркулација и циркулаторна потпора - (централна венска линија - вежбе на манекену). 5. Основе волуменске супституционе терапије – вежбе на манекену. 6. Сестринске интервенције при примени лекова у потпори виталних функција. 7. Мере кардиопулмоналне-церебралне реанимације - вежбе на манекену. 8. Електрична дефибрилација и кардиоверзија - вежбе на манекену. 9. Педијатријске мере кардиопулмоналне-церебралне реанимације - вежбе на манекену. 10. Јединица интензивне терапије (клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега) на: пулмологији, кардиологији, нефрологији, ендокринологији, гастроентерологији, хирургији и педијатрији.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Павловић А. Кардиопулмонална реанимација. Обележја, 2011 2. Драгошев-Јањић Г. Интензивна нега: савремени принципи. Ниш: Удружење медицинских сестара - техничара интензивних неге, анестезије и реанимације Србије, 2013 3. Калезић Н (уредник). Иницијални третман ургентних стања у медицини; Медицински факултет Београд, 2013. <i>Допунска</i> 2. Гвозденовић Љ (Уредник). Шок. медицински факултет Нови Сад, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 60	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 30
Методe извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије - студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега онколошког болесника са основама онкологије (ЗЗ.ОНК)			
Наставник: Марко Ђ. Ерак, Андрија П. Голубовић, Дарјана В. Јовановић, Светлана Ј. Поповић Петровић, Зоран Д. Радовановић, Силвија М. Лучић, Лазар С. Поповић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета је да пружи основна знања о процесу здравствене неге онколошких болесника и улози струковне медицинске сестре у дијагностичким и терапијским процедурама у онкологији. Дат је посебан значај тимском раду као и холистичком приступу оболелима од малигнух болести и њиховој породици.			
Исход предмета Упознавање студента са онколошким болесником и његовим тегобама, које се јављају пре и у току дијагностичких процедура, током и након лечења. Нарочито је битно да зна и разуме основе превенције малигнух тумора, препозна процедуре раног откривања малигнух тумора. По завршетку студија студенти струковних студија ће поседовати основна знања о настанку малигнух болести, превенцији, дијагностичким процедурама и модалитетима лечења, затим специфична теоријска и практична знања из здравствене неге онколошких болесника, моћи ће самостално да спроводе специфичне интервенције из делокруга рада и овлашћења струковне медицинске сестре, да припремају и учествују у спровођењу дијагностичких и терапијских процедура код онколошких болесника, да познају алгоритме примене цитостатске терапије, препознају нежељена дејства и начин збрињавања, да познају основне принципе терапије бола, симптоматске терапије и палијативне неге, да познају организацију савремене онколошке службе и спровођење супортивне, симптоматске и палијативне неге, да буду оспособљени за адекватну комуникацију са оболелима и члановима њихових породица. Примена знања у струци, овладавање сестринским интервенцијама код интернистичког болесника а које значајно помажу оболелима у онкологији (абдоминална пункција, терапија бола и сл.).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Настанак и ток малигне болести – Сестринске интервенције у превенцији настанка карцинома. – Сестринске интервенције у спровођењу мера секундарне превенције – скрининг метода. – Сестринске интервенције у спровођењу дијагностичке процедура код онколошког болесника. – Сестринске интервенције у вези хемиотерапије. – Сестринске интервенције у спровођењу хируршке терапије. – Сестринске интервенције код радиотерапије. – Сестринске интервенције у купирању заједничких симптома код онколошких. – Сестринске интервенције у хитним стањима код онколошких болесника. – Сестринске интервенције у процесу палијативног збрињавања – Рехабилитација, квалитет живота, психоонкологија. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> – Упознавање са организацијом рада на онколошким одељењима и вођењем сестринске документације. – Сестринска анамнеза код онколошког болесника. – Сестринске интервенције у припреми болесника, извођењу и збрињавању након дијагностичких и терапијских процедура у онкологији . – Утврђивање сестринских дијагноза, исхода неге, планирање и реализација поступака у нези (процена и контрола бола, непокретности, промене у крвној лози, крвављења, интегритета коже и слузокоже – орални мукозитис, озрачених локализација, нега интраваскуларних приступа) спречавање компликација, евалуација. – Упознавање са применом стандарда током припреме и примене хемиотерапије – заштитна одећа, затворени системи за примену цитостатика, ламинарне коморе, правилна употреба и одлагање употребљеног материјала. – Сестринске интервенције у домену здравствено-васпитног и едукативног рада.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовановић Д. (уредник). Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника. Медицински факултет Нови Сад, 2008. 2. Бошковић С. Здравствена нега у онкологији. Висока здравствена школа струковних студија у Београду, 2012. <i>Допунска-</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	60
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Клиничка практична настава (ЗЗ.КПН)			
Наставник: 1. Катедра за здравствену негу 2. Катедра за интерну медицину 3. Катедра за хирургију 4. Катедра за неурологију 5. Катедра за инфективне болести 6. Катедра за гинекологију и опстетрицију 7. Катедра за педијатрију 8. Катедра за психијатрију и медицинску психологију			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ клиничке практичне наставе је да студент стекне потребно клиничко искуство, под стручним надзором у здравственим установама, способност и упућеност на стално прилагођавање савременим захтевима науке здравствене неге и праксе и да се на конкретним примерима упознаје са методологијом научно-истраживачког рада и научним методама које на основу метода процена у сестринској нези омогућавају анализу добијених података и процену научних чињеница.			
Исход предмета Студенти кроз клиничку практичну наставу стичу знања за самостално пружања здравствене неге као струковна медицинска сестра на свим нивоима здравствене и социјалне заштите, укључујући превенцију, партиципацију у дијагностичким и терапијским поступцима природних и насилних поремећај здравља. Током клиничке практичне наставе студент се оспособљава да: <ul style="list-style-type: none"> - организује дневне радне задатке и води одговарајућу здравствену администрацију, прикупља и сређује информације, укључујући коришћење информационе технологије; - учествује у тимском и етапном процесу дијагностиковања и збрињавања оболелих и повређених; - правилно узима сестринску анамнезу и утврђује физичке, психичке и социјалне потребе оболелих и повређених; - правилно узима материјал за дијагностичке процедуре - правилно интерпретира резултате лабораторијских и клиничких преглед; - правилно примени прописану терапијску процедуру; - се упозна са принципима прихвата и тријаже у ургентним стањима и пружи иницијалну помоћ оболелом или повређеном у ургентном стању; - примењује поступке неге оболелих и повређених, што подразумева ублажавање патњи и бола и помоћ хоспитализованим болесницима и болесницима у терминалној фази болести; - спроводи хигијенско-санитарне мере, мере заштите човекове средине; - се придржава основних деонтолошких начела: односа према пацијенту, струци, колегама и сарадницима у раду; поштује принципе професионалне тајне и кодекс етике медицинских сестара.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> <ul style="list-style-type: none"> - Рад у пријемној амбуланти на одељењима интерне медицине, инфектологије, неурологије, хирургије, гинекологије и опстетриције, педијатрије и психијатрије. - Рад у специјалистичким амбулантама одељењима интерне медицине, инфектологије, неурологије, хирургије, гинекологије и опстетриције, педијатрије и психијатрије. - Рад на одељењима интерне медицине, инфектологије, неурологије, хирургије, гинекологије и опстетриције, педијатрије и психијатрије. - Рад у установама социјалне заштите. - Самостални практични рад студената је заступљен на одељењима интерне медицине са 30 часова, инфектологије 10 часова, неурологије 20 часова, хирургије 20 часова, гинекологије и опстетриције 10 часова, педијатрије 10 часова и психијатрије 10 часова. - Самостални практични рад студената у установама социјалне заштите је заступљен са 10 часова. 			
Литература <i>Обавезна</i> Литература која је препоручена за наставне предмете из области из којих се реализује клиничка практична настава. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања:	Вежбе: 120	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе Самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру. Самосталан рад на наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		практични испит	100
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије			
Назив предмета: Здравствена нега у оториноларингологији (ЗЗ.ЗНОРЛ)			
Наставник: Рајко М. Јовић, Драган В. Данкуц, Љиљана М. Влашки, Зоран С. Комазец, Слободан М. Митровић, Гордана М. Мумовић, Слободан Н. Савовић, Владимир Ј. Кљајић, Слободанка Н. Лемајић Комазец, Маја М. Буљчик-Чупић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Обука студената струковних студија здравствене неге у препознавању и превенцији болести оториноларинголошке регије, као и специфичности здравствене неге пацијената са овим обољењима.			
Исход предмета Студенти струковних студија здравствене неге би требало да овладају основним знањима о анатомији, патологији, патофизиологији, дијагностици и принципима лечења оториноларинголошких обољења, као и нези оториноларинголошког пацијента, и мерама превенције, узимање сестринске анамнезе, процес здравствене неге код оториноларинголошких обољења, тријажа оболелих и асистенција при извођењу дијагностичких процедура. Сестринске интервенције у превенцији оториноларинголошких обољења.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Специфичности здравствене неге код обољења ува: Анатомија и физиологија ува. Конгениталне малформације ува; Процес здравствене неге код повреде ува (страна тела спољашњег слушног канала и церумен) и код акутних запаљења спољашњег и средњег ува; Процес здравствене неге код акутних запаљења спољашњег и средњег ува и хроничних запаљења средњег ува; Процес здравствене неге код отогених компликација; Процес здравствене неге код болести личног живца, унутрашњег ува, са посебним освртом на туморе ува; Аудиологија. Вестибулологија. 2. Специфичности здравствене неге код обољења носа: Анатомија и физиологија носа и параназалних шупљина. Конгениталне и стечене малформације носа. Страна тела носа. Повреде носа; Процес здравствене неге код крварења из носа, запаљења коже носа; Процес здравствене неге код акутних и хроничних запаљења слузнице носа; Процес здравствене неге код компликација упала параназалних шупљина; Процес здравствене неге код едема ларинкса, парезе и парализе ларинкса, траума ларинкса; Процес здравствене неге код акутних и хроничних запаљенских процеса ларинкса; Процес здравствене неге код бенигнух и малигнух тумора ларинкса и псеудотумора ларинкса. 3. Специфичности здравствене неге код обољења усне дупље и ждрела: Анатомија и физиологија усне дупље и ждрела. Тонзиларни проблем; Процес здравствене неге код акутног и хроничног запаљења слузнице ждрела. Процес здравствене неге код неинфективних обољења ждрела. Тумори епи и мезофаринкса; Анатомија и физиологија ларинкса. Симптоматологија обољења ларинкса. Конгениталне малформације ларинкса; Процес здравствене неге код акутних и хроничних запаљенских процеса ларинкса; Процес здравствене неге код бенигнух и малигнух тумора ларинкса и псеудотумора ларинкса. 4. Основи фонијатрије. 5. Процес здравствене неге код збрињавања страног тела ларинготрахеалног стабла, стенозе ларинкса и трахеје. 6. Процес здравствене неге код коникотомије и трахеотомије. 7. Специфичности здравствене неге код: поремећаја мотилитета једњака, дисфагије, дивертикулума једњака, повреда и страних тела једњака и тумора једњака. 8. Специфичности здравствене неге код: конгениталних циста и фистуле врата, лимфаденитиса, апсцеса и траума врата, тумори врата и штитасте жлезде, метасазе лимфних чворова врата. 9. Специфичности здравствене неге код обољења пљувачних жлезда Анатомија и физиологија пљувачних жлезда; Процес здравствене неге код акутних и хроничних запаљенских процеса пљувачних жлезда; Процес здравствене неге код бенигнух и малигнух тумора пљувачних жлезда. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Упознавање са радним местом у ОРЛ амбуланти. Симптоматологија код ОРЛ обољења. Анамнеза. 2. Значај и Организација и сестринског рада у ОРЛ амбуланти. 2. Документација здравствене неге на ОРЛ одељењу (сестринска анамнеза). 3. Улога струковне медицинске сестре при прегледу ува (чишћење и испирање спољашњег ушног канала). 4. Улога струковне медицинске сестре при парцентези. 5. Улога струковне медицинске сестре у терапији спољашњег слушног канала и средњег ува. 6. Улога струковне медицинске сестре у припреми пацијента за операције ува. 7. Специфичности здравствене неге након операција ува. 8. Улога струковне медицинске сестре при аудиолошким дијагностичким процедурама. 9. Специфичности здравствене неге пацијента са вртоглавицом и слушним оштећењем. 10. Улога струковне медицинске сестре при прегледу носа и параназалних шупљина, при екстракцији страног тела из носа и репозицији носних костију. 11. Улога струковне медицинске сестре при заустављању крварења из носа. 12. Специфичности здравствене неге при аспирацији секрета из носа по Прецу. 13. Специфичности здравствене неге пацијента након операције носа и параназалних шупљина. 14. Улога струковне медицинске сестре у припреми болесника за операције у орофаринксу и за извођење биопсије. 15. Специфичности здравствене неге пацијента након операције у орофаринксу. Тоалета усне шупљине након операције у орофаринксу. 16. Улога струковне медицинске сестре у припреми болесника за ендоскопске прегледе. Интубација. 17. Улога струковне медицинске сестре у припреми болесника при трахеотомији. 18. Специфичности здравствене неге пацијента са трахеостомом (бронхолаважа, трахеобронхоаспирација кроз трахеостому). 19. Улога струковне медицинске сестре у припреми болесника за операције главе и врата. Нега и превијање пацијента након операција главе и врата. 20. Улога струковне медицинске сестре у рехабилитацији гутања ларингектомисаних болесника. Исхрана преко назогастричне сонде. 21. Улога струковне медицинске сестре у фонијатријској дијагностици и рехабилитацији гласа и говора. 22. Улога струковне медицинске сестре при трахеобронхоскопији и езофагоскопији.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јовић Р, Данкуц Д, Влашки Ј, Комазец З. Оториноларингологија. Хирургија главе и врата. Медицински факултет Нови Сад 2011. <i>Допунска</i> -			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: теоријска предавања, семинари, практичне вежбе, рад на тренажерима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије – студије првог степена			
Назив предмета: Здравствена нега у офталмологији (ЗЗ.ОФТ)			
Наставник: Ана Ј. Орос, Десанка Ј. Грковић, Владимир М. Чанадановић, Никола М. Бабић, Софија П. Давидовић, Сандра П. Јовановић, Александар С. Миљковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Синтетизовано знање анатомије, функције вида и очних болести и практично препознавање проблематике од значај за заштиту вида и спречавање слепила.			
Исход предмета Да овлада теоријским знањима о функцији вида, оптици и рефракцији ока, окуломоторној равнотежи и њеним поремећајима, болестима и повредама ока, очне дупље и интракранијалних видних и пупиломоторних путева и центара, сестринским интервенцијама у дијагностици и медикаментном и хируршком лечењу очних болести и мана. Да може да препозна основне и најважније очне мане, болести и повреде које угрожавају функцију вида и да је у стању да сатави план неге и збрињавања и према степену хитности упути болесника офталмологу или офталмохирургу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Епидемиологија слепила и слабовидости и значај и улога вида. Повезаност очних и општих болести. 2. Капци: грађа, физиологија, болести коже, васкуларни поремећаји, бактеријске и вирусне инфекције запаљење рубова и жлезда, поремећаји облика, положаја, покретљивости и тумори капака. Принципи неге и лечења. 3. Сузни апарат-анатомски делови и грађа, физиологија стварања и одвода суза. Суво и влажно око, запаљења, тумори, сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 4. Вежњача - грађа, физиологија, врсте хипермије ока, запаљења (бактеријска, вирусна, алергијска). Дегенеративне промене и тумори вежњаче. Сестринске интервенције у лечењу. 5. Рожњача- анатомија и физиологија, поремећаји величине и закривљености. Дефекти рожњаче, запаљења бактеријска, вирусна, гљивична. Поремећаји прозирности, едем, ожиљци и дегенерације. 6. Склера – функција и поремећаји, запаљења бактеријска, имунолошка, дегенеративна. Сестринске интервенције у превенцији и лечењу. 7. Предња увеа - дужица и цилијарно тело, анатомија, физиологија. Предња и задња очна комора. Предњи дифузни увеитиси. Гнојна запаљења увеје - Ендофталмитис и панофталмитис. Сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 8. Физиологија интраокуларног притиска. Очна водица стварање и отицање. Примарни, секундарни и урођени глауком. 9. Глауком затвореног угла - акутни глауком. Примарни глауком отвореног угла. Сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 10. Сочиво - ембриологија, физиологија и патологија. Катаракта урођена и стечена. Дијагностика хируршко лечење и рехабилитација вида, интраокуларна вештачка сочива. 11. Очно дно: хорио-ретинални комплекс физиологија и функција мрежњаче и хороидеје. Семиологија промена на очном дну. Болести и задње увеје хороидитис-хориоретинитис, тумори увеје и ретине дијагностика и лечење. 12. Болести мрежњаче-васкуларне, запаљенске, дегенеративне болести мрежњаче. 13. Стакlasto тело и његови поремећаји. Опсацитати и хемофталмус. 14. Орбита, васкуларне, ендокрине болести, гнојна запаљења и тумори. Сестринске интервенције у дијагностици и лечењу. 15. Видни живац, видни пут, болести видног живца и поремећаји видног поља. Зеница и пупиломоторна реакција. 16. Рефракција ока - рефракционе аномалије, кратковидост, далековидост, астигматизам. Наочари, контактна стакла. 17. Мотилитет ока, функција окуломоторних мишића, бинокуларног вида. Поремећаји окуларне равнотеже, разрокоост и слабовидост, паралитичка разрокоост. 18. Механичке, физичке и хемијске повреде ока и орбите прва помоћ и принципи сестринских интервенција у дијагностици и лечењу. 19. Савремена терапија и хирургија у офталмологији - видео филм. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Макроскопска анатомија структура булбуса ока. 2. Сестринска анамнеза, главне тегобе, спољни преглед, инспекција офталмолошког болесника. 3. Визус - мерење и одређивање оштрине вида на даљину и близину појединачно на сваком оку. 4. Капци делови, рима окули, околина, инспекција, палпација, (ектропионирање горњег капка). 5. Сузни апарат -сузна жлезда, одводни путеви (флуоресцеински тест, Ширмер тест, палпација- масажа). 6. Преглед вежњача, делови вежњаче капака и булбуса, врсте хипермије, коњунктивална, цилијарна. 7. Локална терапија - капи, масти, скидање страног тела вежњаче, испирање ока. 8. Преглед рожњаче и склере лупом и фокалним осветљењем, флуоресцеински тест, осетљивост. 9. Предња очна комора (дубина и садржај). Дужица – боја, грађа. Иридоциклитиси, цилијарна хипермија. 10. Ширина зенице - реакција на светло директно – индиректна. 11. Биомикроскопија предњег сегмента ока. 12. Дигитално одрђивање тонуса ока и приказ инструменталног мерења очног притиска (ИОП). 13. Орбита, палпација кранијалних нерава. Протрузија - егзофталмус-егзофталмометрика, МР, ЦТ. 14. Приказ очног дна - елементи фундуса, семиологија ретине. 15. Ширење зенице, преглед директним офталмоскопом. 16. Флуоресцеинска ангиографија. Ултразвучна дијагностика ока /приказ/. 17. Функцијска и дијагностичка испитивања: методе испитивања колорни вид, видно поље-конфронтација и компјутеризована периметрија, адаптација на таму. 18. Електрофизиолошка методе (ЕРГ, ЕМГ, ЕОГ). 19. Субјективно и објективно одређивање рефракције, визус, сабирна, расипна и астигматска стакла. 20. Покретљивост ока, примарни положај, видне осовине .откривање разрокоости и слабовидости, Хисберг тест, Cover тест, тест за диплопије, методе пенализације (амблиопија). 21. Повреде ока (хемијске, механичке, физичке): преглед и прва помоћ.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Голубовић и сар. Офталмологија. Београд. Медицински факултет, 2010.(Ваљево принт) <i>Допунска</i> 2. Shaw ME, Lee A. Ophthalmic Nursing. 4th Ed. Wiley-Blackwell, 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и семинар-и	10	.....	

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије - студије првог степена			
Назив предмета: Палијативна нега (ЗЗ.ПАЛН)			
Наставник: Илија М. Андријевић, Светлана С. Симић, Драгана Т. Милутиновић, Светлана Л. Поповић-Петровић, Ненси Ј. Лалић, Драгана Д. Живковић, Јелка М. Рајовић, Бранислава С. Брестовачки Свितлица, Сања Д. Томић, Јован А. Матијашевић, Драгана П. Симин, Ивица Р. Лалић, Александра М. Матић, Горан Ђ. Маленковић, Милош Д. Пајић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената струковних студија здравствене неге са специфичностима палијативне неге и збрињавања. Посебан осврт на развој компетенција неопходних за квалитетно учење у пружању палијативног збрињавања.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ холистичке природе палијативне неге, која подразумева не само дијагностичке и куративне интервенције, већ посматрање пацијента као индивидуе. Савремени ставови. Овладавање вештинама комуникације, тимског рада и спремност за прихватање различитости, уз поштовање сестринске етике, што све заједно доприноси унапређењу квалитета пружене неге и збрињавању.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам, дефиниција и опис палијативне неге и збрињавања 2. Приступ палијативног збрињавања у оквиру јавног здравља. 3. Организација система здравствене заштите у циљу спровођења палијативног збрињавања 4. Сестринске интервенције у контроли бола 5. Сестринске процедуре код контроле неуролошких, гастроинтестиналних и уролошких симптома 6. Психосоцијални и духовни аспекти 7. Улога струковне медицинске сестре код хитних стања у палијативном збрињавању 8. Етичка и правна питања 9. Комуникација- неопходне вештине здравствених радника за делотворну комуникацију 10. Место и улога струковне медицинске сестре у тимском раду - мултидисциплинарни тимови за палијативну негу и збрињавање <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Модели пружања палијативног збрињавања- болнички тимови, хоспиталне јединице, палијативна нега и збрињавање код куће, теренске службе. 2. Сестринске процедуре код палијативне неге деце и одраслих 3. Процес здравствене неге код процена у палијативном збрињавању 4. Сестринске процедуре у класификацији бола 5. Сестринске процедуре у процени и лечењу бола (фармаколошке и нефармаколошке мере) 6. Сестринске процедуре у раној детекцији психолошких реакција -примена различитих тестова и инструмената 7. Задаци струковне медицинске сестре у едукацији пацијената и чланова породице 8. Место и задаци струковне медицинске сестре у истраживањима у палијативној нези			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Downing J, Милићевић Н. Палијативна медицина. Европска Унија, 2012. <i>Допунска</i> 5. Payne S, Seymour J, Ingleton C. Palliative care nursing. Principles and Evidence for Practice 2nd. McGraw-Hill Education, 2008.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе. предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	55
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Превенција и контрола инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите (33.ПКИЗЗ)			
Наставник: Горана С. Драговац, Владимир Ј. Петровић, Марица М. Миладинов, Тихомир И. Дуганџија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање потребних знања, вештина и умења за примену епидемиолошких метода, мера превенције и сузбијање инфекција насталих током пружања здравствене заштите.			
Исход предмета Студенти струковних студија здравствене неге треба да усвоје потребна знања о епидемиолошким карактеристикама инфекција у болничком и ванболничком колективу и међу пацијентима, све у циљу откривања, спречавања и сузбијања инфекција. Неопходно је стицање знања о епидемиолошким методама, и принципима епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама. Током наставе стичу се вештине епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама и над процедурама које носе ризик од болничких инфекција односно вештинама примене епидемиолошког упитника и евиденције инфекција и фактора ризика. Студенти струковних студија здравствене неге овладавају знањима за примену мера превенције, дезинфекције свих нивоа, имунопрофилактике и хемиофилактике; препознавања епидемија повезаних са пружањем здравствене заштите, тумачење микробиолошких налаза и прикупљање података о микробиолошким узročницима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет, дефиниција и задаци епидемиологије инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите, епидемиолошке методе. 2. Показатељи учесталости болничких инфекција. 3. Епидемиолошки надзор над инфекцијама: континуиран/ повремен, свеобухватан / циљан. 4. Епидемиолошки модели. 5. Агенс, домаћин и средина. Путеви преношења инфекција и епидемиолошке карактеристике инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 6. Мере спречавања и сузбијања инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 7. Имунопрофилактика и хемиопрофилактика пацијената и особља. 8. Епидемиологија инфекција: крви у вези са интраваскуларним канилама; оперативног места; уринарног тракта у вези са уринарним категоријом; повезаних са пружањем здравствене заштите код пацијената на интензивној нези и терапији; у амбулантно поликлиничким службама; крвно преносивих инфекција; плућа - пнеумонија у вези са респиратором. 9. Заштита здравствених радника. 10. Поступак након изложености здравственог радника потенцијално инфективном материјалу. 11. Управљање медицинским отпадом као мера превенције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Извори података о инфекцијама повезаним са пружањем здравствене заштите – значај, законске основе, дефиниције случаја, техника пријављивања, врсте пријава, употреба података, коришћење интернета за прикупљање информација. 2. Основни показатељи учесталости инфекција – показатељи оболевања, показатељи умирања, опште, специфичне и стандардизоване стопе. 3. Епидемиолошке методе праћења инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите - кохортне студије, студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите, принципи, значај, практична примена. 4. Епидемиолошке методе праћења инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите - кохортне студије, циљане студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите одређених локализација (инфекције крви, пнеумоније, постоперативне ране) принципи, значај, практична примена. 5. Епидемиолошке методе – анамнестичке студије, практична примена. 6. Епидемиолошке методе – студије преваленције, принципи, значај, практична примена. Јединица епидемиолошког испитивања – дефиниција, значај, карактеристике болничких и других колектива, где се примењују медицинске процедуре, практични примери. 7. Епидемиолошки надзор: врсте по времену извођења, по врсти инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 8. Епидемиолошки надзор: студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите на одељенима високог ризика. 9. Циљане студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите одређених локализација (инфекције крви, пнеумоније, постоперативне ране). 10. Епидемиолошки надзор: циљане студије инциденције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите након медицинских процедура (операције, ендоскопије, порођај, хемодијализа). 11. Епидемиолошки надзор над инфекцијама повезаним са пружањем здравствене заштите путем повремених и понављаних студија преваленције. 12. Епидемиолошки упитник – значај упитника, делови упитника, креирање упитника за праћење инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите. 13. Истраживање епидемије – извори података за откривање епидемије, кораци у истраживању епидемија инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите примери истраживања болничких епидемија. Примена молекуларне биологије у истраживању епидемије. 14. Контактне епидемије – карактеристике контактних епидемија, инфекције које се преносе контактом, примери контактних епидемија, истраживање контактних епидемија. 15. Контактне епидемије – карактеристике епидемија које се шире парентералним процедурама, примери епидемија, истраживање епидемија. 16. Респираторне епидемије – карактеристике респираторних епидемија у болничкој средини, болести које се шире респираторним путем, примери респираторних епидемија, истраживање респираторних епидемија. 17. Епидемије које се шире храном и водом у болничкој средини, карактеристике епидемија, примери. 18. Инфекције крви – дефиниције, критеријуми, значај, врсте надзора. 19. Инфекције оперативног места – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 20. Пнеумоније у вези са интубацијом и респиратором – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 21. Уринарне инфекције – превенција, мере предострожности, протоколи асептичних процедура. 22. Инфекције изазване мултирезистентним бактеријама <i>Staphylococcus aureus</i> – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 23. Инфекције изазване мултирезистентним бактеријама <i>Clostridium difficile</i> – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 24. Инфекције изазване мултирезистентним бактеријама <i>Enterococcus faecalis et faecium</i> – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 25. Инфекције изазване мултирезистентним бактеријама ESBL и друге – превенција, мере предострожности, протоколи спречавања ширења. 26. Имунизација здравствених радника. 27. Изолација. 28. Санитарно-хигијенске мере превенције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите: хигијена руку, дезинфекција, планови дезинфекције у здравственим установама. 29. Санитарно-хигијенске мере превенције инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите: стерилизација, принципи, евиденција, праћење.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Дамани Н. Приручник о превенцији и контроли инфекција. Медицинска наклада Загреб, 2015 (http://www.datastatus.rs/proizvod/11975/priucnik-o-prevenciji-i-kontroli-infekcija) 2. Дрндаревић Д. Јанковић С. Болничке инфекције - дефиниције. Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ Београд, 2008. 3. Дрндаревић Д. Букумировић К, Милић Н. Болничке инфекције - епидемиолошки надзор. Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ Београд, 1998. 4. Републичка стручна комисија за болничке инфекције. Препоруке за хигијену руку у здравственим установама. Министарство здравља РС, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ Београд, 2007. 5. Ћосић Г. Превенција инфекција оперативног места, Нови Сад, ИЗЈЗВ 2010. <i>Допунска</i> 1. Радовановић З и сар. Општа епидемиологија, 5. издање. Нови Сад. Медицински факултет; 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Теоретска настава и практичне вежбе уз активно учешће студената			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: Основне струковне студије здравствене неге			
Врста и ниво студија: основне струковне студије, студије првог степена			
Назив предмета: Збрињавање хроничних рана (ЗЗ. ЗХР)			
Наставник: Милан Б. Матић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ предмета Циљ предмета Збрињавање хроничних рана је да студент познаје типове хроничних рана и механизам настанка одређених типова хроничних рана. Такође је потребно да се упозна са савременом дијагностиком и терапијом у лечењу хроничних рана.			
Исход предмета Усвајање потребних знања неопходних за савладавање вештина у збрињавању хроничних рана са аспекта процеса здравствене неге. Овладавање практичним знањима и усвајање вештина неопходних за савремено лечење хроничних рана, примену нових типова облога у локалној терапији, као и примену компресивне бандаже. Примена процеса здравствене неге у превенцији настанка хроничних рана.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Хронична рана, дефиниција, подела и механизми настанка 2. Процес здравствене неге код појаве венске, артеријске и мешовите улцерације 3. Процес здравствене неге у хируршком лечењу: - инсуфицијенције венских система доњих екстремитета - артеријске инсуфицијенције доњих екстремитета - декубиталне улцерације - дијабетичне улцерације 4. Улога струковне медицинске сестре у контроли инфекције хроничних рана 5. Савремена локална терапија хроничних рана 6. Улога реконструктивне хирургије у лечењу хроничних рана <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Примена процеса здравствене неге код болесника са хроничним ранама 2. Примена процеса здравствене неге у терапијском приступу ранама васкуларне етиологије 3. Примена процеса здравствене неге у терапијском приступу декубиталних улцерација 4. Примена процеса здравствене неге у терапијском приступу дијабетичних улцерација 5. Примена савремених облога у терапија хроничних рана 6. Улога струковне медицинске сестре код примене методе апликације компресивне бандаже 7. Примена процеса здравствене неге у контроли инфекције хроничних рана			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Боровић С, Вучетић Ч, Матић М. Лечење хроничних рана. Завод за уџбенике Београд, 2014. 2. Лалевић-Васић Б. и сар. Дерматовенерологија са пропедвтиком, уџбеник за студенте медицине, III измењено и допуњено издање, Савремена администрација а.д, Београд, 2006. 3. Матић Б. Дерматовенеролошка пропедвтика, III прештампано издање. Медицински факултет Нови Сад 1992. <i>Допунска</i>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 15	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавање и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	20
колоквијум-и		.....	
семинар-и			